

DRAUGAS
vienatinis tautinės ir
tikybinės minties lie-
tuvų dienraštis Ame-
rikoje.

DRAUGAS

DRAUGAS
The most influential
Lithuanian Daily
America

LITHUANIAN DAILY FRIEND

No. 261 "Draugas," 2334 So. Oakley Avenue
3c A COPY

CHICAGO, ILLINOIS KETVIRTADIENIS, LAPKRIČIO (NOV.) 5 D., 1931 M.

ENTERED AS SECOND CLASS MATTER MARCH 31, 1916, AT CHICAGO, ILLINOIS UNDER THE ACT OF MARCH 3, 1879

3c A COPY METAI-VOL XV
Telefonas: Roosevelt 7791

Demokratų skaičius J. V. kongrese auga

BRIAND'AS ĮSPEJA JAPONUS KLAUSYTI T. S. TARYBOS

LAVAL'IS KAI KURIAIS ATŽVILGIAIS NUSILEIDZIA VOKIETIJAI

Ispanionij ir toliau vyraus radikalai

DEMOKRATAI UZVALDO BRIAND'AS Į JAPONUS ŽEMESNIUSIUS KONGRESO RŪMUS

WASHINGTON, lapkr. 4. — Vakar įvykę keliose valstybėse kongreso atstovų rinkimai davė svarbų laimėjimą demokratų partijai. Ši partija užvaldo kongreso žemesnius rūmus. Rūmuose ji turės 217 atstovų, republikonų gi partija 215 atstovų.

ISPANIJA PASILIKS RADIKALŲ ŽNYPLESE

MADRIDAS, lapkr. 4. — Ispanijos ministerių kabinetas išsprendė, kad steigiamasis sirinkimas, baigęs svarstyti konstituciją, turi ir toliau dirbti. Remdamasis nauja konstitucija, jis turi parūpinti kai kuriuos svarbesniusius įstatymus. Radikalai mielai sutinka atlikti tuos darbus.

BRITANIJOS SALAS IŠTIKO VIESULAS

LONDONAS, lapkr. 5. — Per 24 valandas Britanijos salose siautė nepaprastas rudens viesulas. Savo keliu jūros audra visais salų pakraščiais padarė didelių medžiaginių nuostolių.

FLIRTUOJA SU STERLINGU

LONDONAS, lapkr. 5. — Skandinavijos valstybėse susidarė blokas, kurs ima flirtuoti su anglų sterlingo svaru. To bloko tikslas yra savo valstybių valiutų pagrindan padėti minėtą svarą ir išsiskirti su amerikonišku doleriu.

ATSISAKĖ NUO VADOVYBĖS

LONDONAS, lapkr. 5. — Buvusis karo metu ministeris pirmininkas Lloyd George'as atsisakė toliau vadovauti liberalų partijai.

PASALINO IŠ LAIVYNO

LONDONAS, lapkr. 5. — Už maišto kėlimą laivyne vyriausybė pašalino iš tarnybos apie 24 jūreivius vadovus.

ZENEVA, lapkr. 5. — T. Sąjungos tarybos prezidentas Briand'as dar kartą atsisaukia į japonus, kad jie ko veikiau apleistų okupuotus Mandžiūrijos plotus. Tuo būdu, sako jis, bus išvengta karo pavojaus.

Min. Briand'as nurodo japonams, kad jie iš tikrųjų turėtų prisitaikyti prie tarybos rezolucijos iš spalio mėn. 30 d.

JAPONAI BOLŠEVIKŲ SRITY

MUKDENAS, lapkr. 4. — Japonų kariuomenės Mandžiūrijos vadovas gen. Honjo siunčia kariuomenę į Nonni upę, į pietus nuo Tsitsibaro, taisyti ten pačių japonų lakūnų susprogdintą geležinkelio tiltą. Ta aplinkė priklauso prie Rusijos bolševikų srities, nes yra arti rytinio kinų geležinkelio, kurį bolševikai valdo.

100 KINŲ ŽUVO KOVOJE

TOKIJO, lapkr. 4. — Iš Mukdeno praneša, kad pirmadienį japonų kariuomenė susirėmė su kinų kariuomene Tou-taokou apylinkėse, 75 mylių atstume į žiemius nuo Mukdeno.

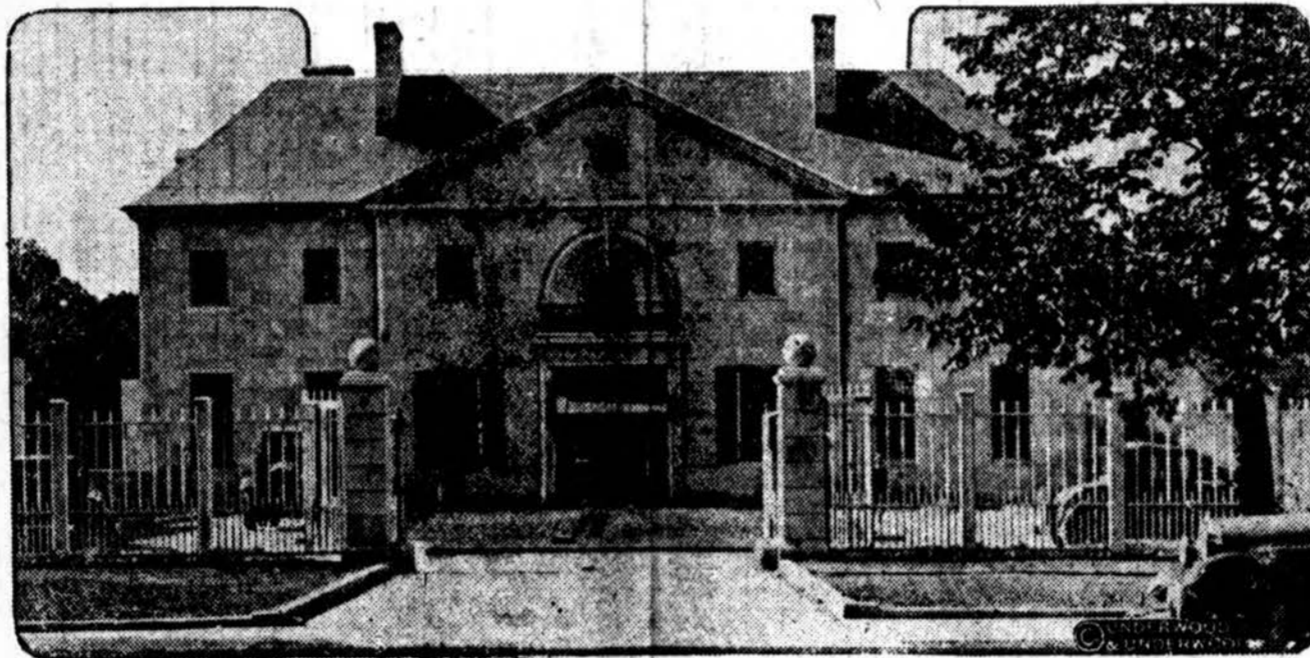
Smarkios kautynės truko 6 valandas, ir japonai laimėjo 100 kinų nukauti ir daugiau kaip 200 sužeista. Japonų pusėje žuvo tik vienas kareivis.

KINAI RENGIA ATSIIMTI PLOTUS

ŠANGHAJUS, lapkr. 4. — Kinų vyriausybė pranešė T. Sąjungos tarybai, kad lapkričio 16 d. jos kariuomenė pradės veržtis į Mandžiūriją tikslu pašalinti japonus iš okupuotų plotų, jei ligi to laiko japonai savo noru neapleis tų plotų.

ZENEVA, lapkr. 4. — T.

Sąjungos taryba gauna žinių, kad japonai Mandžiūrijoje plečia savo veikimą. Japonų kariuomenė užima naujas strategiskas vietas. Numatomas bolševikų kariuomenės įsikišimas.

Nauji japonų ambasados rūmai Washingtone.

"NEVEIKIAMASIS" STREIKAS

VIENA, Austrija, lapkr. 5. — Austrijos paštu, telegrafu ir telefonų organizuoti darbininkai nusprendė paskelbti vadinamąjį "neveikiantįjį" (pasyvų) streiką. Tai nukreipta prieš atlyginimo mažinimą.

Pasyvus streikas reiškia, kad darbininkai pasiliks savo vietose. Bet visi jų darbai bus atliekami tik paviršutiniškai, be mažiausio skubumo.

NUSILEIDZIA

PARYZIUS, lapkr. 4. — Ministeris pirmininkas Laval'is pranešė kabinetui apie savo kelionę į Ameriką. Sakoma, kabineto nariai pasitenkino jo pranešimu.

Laval'is paskiau ilgai tarėsi su Vokietijos ambasadorium. Pranešta, kad jis kai kuriais atžvilgiais nusileidžia Vokietijai reparaacijų reikale. Be to, atšaukia kitus savo reikalavimus. Siūlo Young'o planą pertaisyti. Už tai visa reikalauja saugumo garantijos.

SVARSTO SIŪLYMUS

BERLYNAS, lapkr. 4. — Vokietijos vyriausybė svarsto Prancūzijos patiektus jai įvairius siūlymus.

MINEJO PALIAUBŲ DIENĄ

ROMA, lapkr. 4. — Italija šiandie minėjo paliaubų dieną. Angelų Karalienės Šv. Marijos bažnyčioje įvyko gedulingosios pamaldos už žuvusius kare.

ISKILMĖS ABISINIOJ

ADDIS Ababa, Abisinija, lapkr. 4. — Čia įvyko iškilmės. Minėta karaliaus Haile Selassie I vienerių metų karūnavimo sukaktuvės ir atidaromas savotiškas parlamentas.

CHICAGOJE

PRIES GYVULIŲ PJAUSTYMĄ

Šunų globėjos kreipėsi į miesto aldermonų tarybą, prašydamos išleisti įstatymus, kuriais būtų uždraustas Chicagoje gyvulių pjaustymas (vivisekcija) medicinos mokslų reikalam.

Tarybos komitetas svarsto šį klausimą. Gyvulių pjaustymą palaiko įžymieji Chicagos medicinos mokslo įstaigų vedėjai. Jie nurodo, kad gyvuliai nekankinami. Pjaustymais atliekami svarbūs tyrinėjimai ne kitkam, tik žmonijos gerovei. Susekamos įvairių ligų priežastys ir gydymo priemonės.

NOREJO BŪTI PLEŠIKAIS

W. Christie'as, 24 m., ir jo brolis Donald'as, 29 m. amž., abu mechanikai, neturėjo darbo. Tad nutarė likti plėšikais. Jie puolė vieną saldainių parduotuvę, kurią saugojo pasislėpęs policmonas.

Donald'as pašautas ir jo brolis sugautas.

POLICIJOS INSPEKTORIAI!

Septyni Chicagos policijos kapitonai bus paskirti policijos inspektoriais. Tačiau jų paskyrimas atidėliojamas.

MIRĖ KUN. FELDEN'AS

East Chicagoj šv. Katarinos ligoninėje mirė kun. Norbertas Felden'as, buvusis švenč. širdies parapijos, Whiting, Ind., klebonas. Velionis trejis metus sirgo.

SPECIALI SESIJA

Šiandie Springfield'e atidaroma speciali Illinois įstatymų leidimo rūmų sesija. Rūmų atstovai iš Cook'o apskrities vakar išvyko į Springfield'ą.

IŠ BAIN'O NIEKO NEIŠGAUTA

Uždarytų 12-os bankų prezidentas J. Bain'as buvo pašauktas teisman, norint iš jo patirti, kur yra svarbiausieji uždarytų bankų turtais. Bet iš jo nieko neišgauta. Jis nudaivė didžiausią nežinėlį. Sakėsi, jis niekad netikrino savo bankų stovio.

MAJORAS NAME

Iš New York'o parvyko Chicagos majoras Cermak'as. Neteiko jam ten susieiti su vyriausiais demokratų vadais. Majoras norėtų, kad demokratų kandidatų prezidentus būtų senatorius Lewis'as.

Federaliniai autoritetai rūpinasi, kad būtų išstremtas iš krašto Chicagos bombininkų vadas J. Belcastro.

DIDINS MOKESČIUS

WASHINGTON, lapkr. 4. — Izdo departamentas planuoja didinti įvairius federalinius mokesčius 2½ nuoš. Tik tuo būdu, sako, bus galima padengti didelį izdo nepriteklių.

BRITŲ KARIUOMENĖ Į KASMIRĄ

NEW DELHI, britų Indija, lapkr. 5. — Kasmino provincijoje vyksta gyventojų sukilimai. Provincijos valdovas šaukia britų kariuomenės. Jam pasiūsta pagalba.

SUSPROGDINTA VANDENS ĮVODA

LOS ANGELES, lapkr. 3. — Šiam miestui padarytas naujas milžiniškas nuostolis. Danamitu susprogdinta vandens įvoda. Miestas vandenį gauna iš Sierra kalnų. Tam tikslui išvestas milžiniškas vamzdis apie 250 mylių ilgumo. Ir štai, tas vamzdis susprogdintas sunkiai prieinamuose šlaituose.

ATIDARĖ CUKRAUS FABRIKĄ

Susilaukėme seniai kalbėtos įstaigos, kuri Lietuvos ekonomiam gyvenime didelę rolę suloš. Toji įstaiga Kvietiškių dvare atidaryta. Tai pirmas cukraus fabrikas. Iškilinėna pakviesta vyriausybė, visuomenės veikėjai ir spauda.

Fabriką atrakino — atidarė ministeris pirm. p. Tābelis, pašventino arkivysk. Karevičius. Ta proga jis pasakė kalbą: gyvendami žemėj turime rengtis pomirtiniam gyvenimui, bet negalime užleisti darbo žemėj, ypač kultūrinio. Nežiūrint didelių ekonominių sunkumų pasauly. Lietuvoj plačiausiu mastu eina statyba laikinoj sostinėj ir provincijoje, statomi įstaigoms rūmai, gimnazijoms, mokykloms, statomas geležinkelis, tiesiami plentai, skerdyklos, o šiandie esame liudininkais didelio, brangaus ir kraštui naudingo darbo. Užtai turi būti pirmoj eilėj pareikšta padėka vyriausybei, kad sutaupe tokias sumas ir įkūrė cukraus fabriką.

Iš šios įmonės turės pajamų ūkininkai, uždarbui darbininkai, pajamų valstybė. Lai šio fabriko cukrus pasaldina Lietuvoj gyventojų vargus vargelius. Pašventinus, fabriko vadovybė svečius supažindino su fabriko įrengimais. Vėliau svečiai buvo pavaišinti. Pietų metu pasakyta daug kalbų.

"D. N."

DIDELĖ SUSISIEKIMO MIN-JOS VALDININKŲ BYLA

Spalio 8 d. Kauno apygardos teismas pradėjo nagrinėti didelę plentų ir sauskelių valdininkų ir plentų statytojų bylą. Kaltinamas buvusis sauskelių tarnybos viršininkas inž. M. Mikševičius, plentų ir vandens kelių valdybos direktorius inž. Karosas, rangovas Vincas Anilionis ir kt. Byloje iškviesta 101 liudininkas.

Visi kaltinami, kad neteisėtai būdais gaudavę užsakymus plentams taisyti ir statyti. Tuos darbus taip pat išpildydavę neprisilaikydami nustatytų taisyklių. Tokius darbus dirbdami jie pridarė valstybės išdui 183 tūkst. litų nuostolių. Rangovams tuos dalykus sutvarkyti padėdavęs inž. Mikševičius. Pagaliau tie dalykai iškilo aikštėn ir visa byla atidūrė teisman.

Apklausiant liudininkus paaiškėjo, kad iš tikrųjų neteisėtinai viskas buvo dirbama. Kai kurie liudininkai teisme pareiškė, kad jie savo laiku

apie tuos sukčiavimus buvo pranešę tuo laiku buviam ministeriui inž. St. Čiurlioniui, tačiau tas visai j tai nekreipęs jokio dėmesio.

Koks bus sprendimas lig šiol dar neaišku, nors dangeliš liudininkų davė savo parodymus kaltinamųjų nenauda.

Tarp kit ko Valstybės Kontrolėj šiomis dienomis nebesurastas vienas svarbus bylai dokumentas. "M. L."

TRUMPOS ŽINELĖS

— Šiemet valdininkų algas mano nemažinti. Šis klausimas bus sprendžiamas nuo 1932 m. pradžios.

— Pagal tam tikrą planą manoma Lietuvoje plėsti sūrių gamybą.

— Provincijoje daug kur bankrutuoja pieno gaminių pirkkliai.

— Šilutėje pradėta rengti automatiška telefono stotis.

— Manoma, kad atpigsis benzinas Lietuvoje. To priežastis — benzino gamintojų ir didžiųjų pirklių susipykimas.

— Švedijoje užsakė 4 geresnės rūšies sunkaus tipo veislinius arklius. Juos skirs į tuos rajonus, kur ūkininkai turi geras veislines kumeles.

— Vilniuje suimti 6 asmenys, kurie kaltinami neva šnipinėjimu Lietuvos naudai. Kaltinamieji atiduoti karo lauko teismui ir jiems gresia mirties bausmė. Suimtųjų tarpe yra dvi moterys. "M. L."

PREZIDENTO ATSIŠAUKIMAS

WASHINGTON, lapkr. 4. — Paskelbtas prezidento Hoover'io atsišaukimas į gyventojus dėl padėkos dienos (Thanksgiving) minėjimo.

PLATINKITE "DRAUGĄ"

ORO STOVIS

CHICAGO IR APYLIN-KĖS. — Šiandie saulėta ir šalta.

PINIGŲ VERTĖ

Lietuvos 100 litų	\$10.00
Britanijos 1 sterl. sv.	3.73
Prancūzijos 100 fr.	3.93
Italijos 100 lyru	5.18
Vokietijos 100 mrk.	23.50
Belgijos 100 belgu	14.00
Šveicarijos 100 fr.	19.58

"DRAUGAS"

Išėina kasdien, išskyrus sekmadienius. PRENUMERATOS KAINA: Metams — \$6.00, Pusei metų — \$3.50, Trims mėnesiams — \$2.00, Vienam mėnesiui — 75c. Europoje — Metams \$7.00, Pusei metų — \$4.00, Kopija — 65c.

Bendradarbiaus ir korespondentams raštų negrąžina, jei neprašoma tai padaryti ir neprisiunčiama tam tikslui pašto ženklų.

Redaktorius priima — nuo 11:00 iki 12:00 val. Skelbimų kainos prišunčiamos pareikalavus.

Skelbimai sekančiais dienai priimami iki 5 val. po piet.

"DRAUGAS"

LITHUANIAN DAILY FRIEND

Published Daily, Except Sundays. SUBSCRIPTIONS: One Year — \$6.00, Six Months — \$3.50, Three Months — \$2.00, One Month — 75c. Europe — One Year — \$7.00, Six Months — \$4.00, Copy — 65c.

Advertising in "DRAUGAS" brings best results.

Advertising rates on application.

"DRAUGAS" 2334 S. Oakley Av., Chicago

DIENOS KLAUSIMAI

VEL PRADEDA

Per keletą mėnesių Lietuvos tautininkai buvo užimti savo partijos vidujiniais reikalais — prof. Voldemaro byla ir kitais dalykais. Gal dėl to katalikų visuomenė tuo laiku nebuvo taip smarkiai persekiojama. Kazkas buvo jau bepranašaujamas, kad netrukus bus rinkimai, o kai kurie laikraščiai jau apie višokias partijų kombinacijas buvo pradėję kalbėti. "Naujojo Romuvo" iškelta klausimas apie dešinįjį bloką, dėl kurio kilo nemažai ginčai.

Bet tautininkai, matyti, nemanė keisti savo nusistatymo. Ir toliau eina neteisėtinų keliais, valdydami Lietuvą policinėmis priemonėmis. P. Tubelį tautininkų partija didesnę galę davė. Jis šiandien ne tik ministras pirmininkas, bet ir partijos pirmininkas. Dėl to p. Tubelį tikrai galima vadinti diktatorium. Tik kažin dėl ko apie jį mažai tekalbama ir terašoma? Matyti, nenorima nustelbti p. Smetonos, kuris, sakoma, tautininkų valdžiosia mažiausia balso teturi.

P. Tubelis yra liberalas. Gavęs daugiau galės, jis vėl atnaujino katalikų veikimo ir katalikų veikėjų persekiojimus. Jis pirmiausia įkibo į spaudą, nes žino, kad spauda yra didžiausia galybė tautos ir valstybės gyvenime. Uždarė katalikų dienraštį "Rytą", jo redaktorius sunkiai nubaudė. Ant kitų laikraščių žymiai griežtesnį cenzūrą uždėjo.

Vel pradėta kratos pas eilę katalikų knygų ir ateitininkų, norint juos kaip nors įtarti priešvaltybiškume. Nors to padaryti negali, nes katalikai buvo ir bus ištikimi savo tautai ir valstybei, o vis dėlto visa eilė studentų iš Kauno ištremta tuo būdu trukdoma jų mokslas. P. Šilas, M. Pečiūnas ir J. Pet-

POPIEŽIAUS PIJAUS XI, ENCIKLIKA ("Non abbiamo bisogno")

DĖL KATALIKIŠKOJO VEIKIMO

(Tęsinys)

Priešingai tarp sekvestruotų dokumentų rasis be galo daug įrodymų ir paliudijimų gilans ir nuolatinio religingumo bei religinio veikimo tiek viso Katalikiškojo Veikimo, tiek ypatingai jaunimo ir studentų Sąjungų. Pakaktų paskaiyti ir įvertinti, kaip Mes patys daugelį kartų esame padarę, programas, apyskaitas, kongresų paskaitas, religinių studijų ir maldos savaitėjų, kolektyvų, praktikuoto ir platinto šventų Sakramentų priėmimo, a polgetinių Konferencijų, katechetinių studijų ir veikimo darbų, bendradarbiavimą ir tikros bei krikščioniškos meilės iniciatyvą šv. Vincento skyriuose ir kitur, bendradarbiavimą ir veikimą misioneriams.

Tokių faktų ir dokumentų akivaizdo-

rauskaitė (misionieriaus kun. Petrausko gimnaitė) uždaryti sunkių darbų kalėjime.

P. Tubeliai, matyti, ne tiek rūpi valstybės reikalai, kiek katalikiškojo veikimo persekiojimas. Ar jis tai daro savo iniciatyva, ar kieno nors liepiamas, nelengva būtų jį atsakyti. Piktai liežuviai kalba, kad tautininkų šūlia yra įtakoje bedievybės centrų, iš kur duogams direktyvos kovai prieš katalikybę.

Galų gale ne taip svarbu iš kur p. Tubelis gauna direktyvas savo kenksmingiems valstybei darbams. Užtenka to fakto, kad katalikybė Lietuvoje yra persekiojama ir katalikų visuomenė turi budėti ir, kiek tik sąlygos leidžia, dirbti, kad apsaugojus Lietuvos žmonių tikėjimą ir dorovę, kas yra stipriausiu visų tautų pagrindu.

KO JIS AIMANUOJA

Amerikos darbo federacijos prezidentas Green'as aimanuoja, kad 1932 metų pradžioje visam krašte bus apie 7 milijonai bedarbių. Bet Kanadoj įvykusiam šios federacijos suvažiavime jo šalininkai griežtai kovojo prieš gerųjų laikų grąžinimą — sumanymą išleisti 5 bilijonus dolerių bonų įvairiai statybai.

Nesmagu pripažinti, kad Amerikos darbo federacijos valdyba bedarbiais lygiai tiek rūpinasi, kiek pati krašto vyriausybė. Pastarosios gi rūpinimasis yra žinomas. Jos nusistatymas — tegu visuomenė tuo reikalu rūpinasi.

Nėra paslaptis, kad nedarbo klausimu vyriausybės nusistatymas yra Am. darbo federacijos valdybos nusistatymas. Pats prez. Green'as priklauso prie vyriausybės skirtos komisijos, kurios pareiga yra skatinti visuomenę bedarbius šelpti. Vyriausybė iš savo pusės negali sukelti jokių darbų, nes tai, anot jos, būtų lygu "išmaldai". Tad p. Green'o skelbiami patarimai nedarbai mažinti yra tik iš tuščio pilstymas į kiaurą.

Negalima vienais gerais norais nedarbą sumažinti ir geruosius laikus grąžinti. Tam tikslui reikalingi pinigai. P pinigų gi, kiek reikia, galėtų pristatyti tik pati vyriausybė. Ji yra stiprioje pozicijoje. Vyriausybės pastangomis sudarytas privatus 500,000,000 dolerių fondas. Jis naudingas. Bet tai tik vienas lašas ežere. Tam tikslui reikia keleto bilijonų dolerių. Dar ir šiandien yra gyvas šis keleto bilijonų dolerių sumanymas. Gal jis pateks kongresan, rasi, bus svarstomas.

Deja, ši sumanymą atmetė Amerikos darbo federacija. Tad ko čia dar ir aimanuoti, jei bedarbių skaičius pasieks septynių, gal dar daugiau, milijonų.

To sumanymo atmetimo motyvai gana aiškūs — kad nebūtų nukrypta nuo krašto vyriausybės nusistatymo, nepaliesti vyriausybės žinomos pozicijos nedarbo klausimu. Tegū visuomenė bedarbiais rūpinasi.

je, pažvelgus į realybę, yra aišku, kodėl mes visuomet sakėme ir sakome, kaltinti Italijos Katalikiškąjį Veikimą politika buvo ir yra grynas šmeižtas. Faktai įrodė, ko tuo buvo siekiama ir kas rengiama: retai kada taip didelėje plėtmėje pasikartojo vilko ir ūtuko pasakėčia ir, istorija negalės to nepaminti.

Mes aiškių aiškiausiai įsitikinę, kad esame ir laikomės religinėje plėtmėje, niekuomet netikėjome, kad labiausiai katalikų ir tai italų katalikų būsime laikomi "svetima valdžia".

Apštališkos valdžios, Mums neverčiausiems Dievo suteiktos, dėkų viso pasaulio geri, (Jūs, Gerbiamieji Broliai, tai katalikai labai gerai žinote) Rymą laiko visų ir kiekvieno jų antrąją tėvynę. Nėra labai senai vienas Valstybės vyras, kuris tikrai liks vienas iš geriausių ir kuris nėra katalikas, nei katalikybės prietelis, viešame politiniame susirinkime pasakė, kad negalima laikyti svetima valdžia tą, kurios klausio dvidešimt milijonų vokiečių.

Sakyti gi, kad nė viena pasaulio valdžia nebūtų leidusi tos padėties, kurią

Labdarybės Skyrius.

NEUZVILKIME LABDARIŲ LUKESIO.

Per ilgus metus Labdarin-goji Są-ga (neperdidžiausias kilnaširdžių lietuvių būrys) nenuilstančiai varo svarbų ir naudingą lietuvių išsivijoj labdarybės darbą.

Nė viena kita mūsų idėjinė bei kultūriška organizacija, išsivijoj, per tokį palyginamą, trumpą laiką nėra nuveikusi tokių didelių darbų kokius nuveikė Labd. Są-ga. Geraširdės lietuvių visuomenės reniama, L. S. pastatė an žiną lietuviams Amerikėje paminklą — šv. Kryžiaus ligoninę, kuri nepaprastai daug prisidėjo prie lietuvių vardo išgarsinimo svetintaučių tarpe.

Negana to, mūsų senelių ir našlaičių dvasinis ir medžiaginis skurdas svetimose, dažnai nekatalikiškose prieglaudose labdarinams buvo gyvu akstinu imtis kito didelio ir sunkaus darbo — įsteigimo jiems lietuviškos katalikiškos prieglaudos kurioj nors gražioj, idealėj vietoj. Ir, štai, kaip visiems jau žinoma, netoli Chicago rasta tokia ideali vieta ir nupirkta. Nupirkta, bet ne už grynų pinigų. Pirkdama ūki, L. S. išsėmė visą savo išdą, kurio toli gražu neužteko. Užtraukta nemaža paskola, kuri ne žaizda — neužgis. Reikia puošimčiai mokėti, skola atėjus laikui atmokėti, reikia ūki visokie pagerinimai atlikti ir visa eilė kitų reikalų aprūpinti. Tie būtini reikalai versta verčia labdarin šauktis visuomenės pagalbos, prašyti aukų — tam kilmam darbai toliau varyti.

Lapkričio 15 d. įvyksta 12-sis iš eilės Labd. Są-gos seimas (Dievo Apveizdos parapijos salėje, Chicagoje), per kurį labdarinai tikisi iš lietuvių visuomenės ypatingai medžiaginės paramos. Taigi, neuzvilkime labdarių lukesio. Kiekviena lietuvių draugija, organizacijų kuopa, kiekvienas lietuvis, ar jis yra biznesorius, profesionalas ar paprastas darbininkas turėtų

jausti pareigos prisidėti prie kilnojo, labdarin-giojo darbo. Labdarinai ne sau dirba, ne sau atkų prašo, jie dirba visai lietuvių visuomenei.

Taigi, visi dalyvaukime L. S. seime, kuriame bus patiekta platus pranešimas iš Są-gos apskrito meto darbų, kas iki šiol nuveikta ir kas planuojama veikti.

K-as.

IŠ CENTRO SUSIRINKIMO

Labd. Są-gos centro susirinkimas įvyko spalio 28 d. Aušros Vartų parapijos salėj. Susirinkimas buvo skaitlingas; atstovų dalyvavo iš visų kuopų.

Seimas.

Pirmiausiai sekė seimo rengimo komisija pranešimai Cesnavičius — pranešė, kad visu smarkumu ruošiamos prie seimo. 4-ji kuopa deda daug pastangų, kad viskas būtų tinkamai prirengta, kad svečiams būtų pagaminta gardūs pietus.

Po seimo bus vaidinimas gražaus vaizdelio "Apkalbos ir meilė". Vaidins North, Side artistai-mėgėjai, vadovaujant p. Maskolaičiams. Be to, dainuos Moterų Sąjungos (North Side) kuopos choras. Taigi vakaras visais atžvilgiais bus dailus.

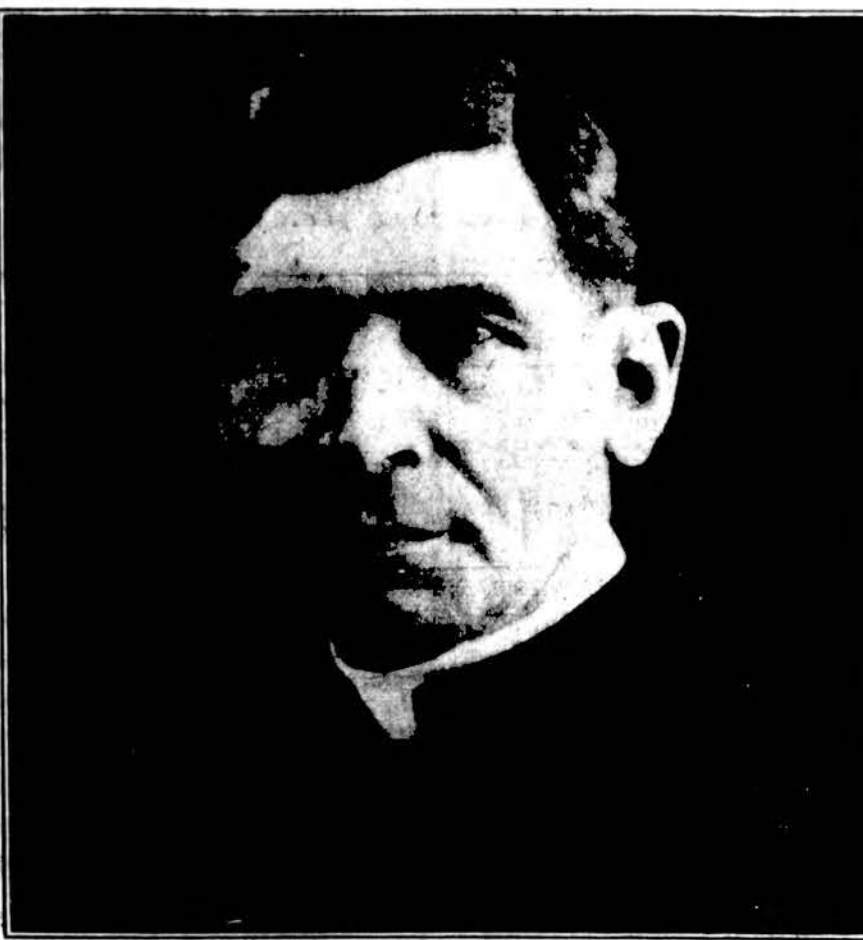
Ūkio reikalai.

Komisija pranešė, kad L. S. ūki kelias pataisytas; kad pataisymas kainavęs \$125.00; kad tilto padarymas, vamzdžių (paipų) sudėjimas ir tvoros nuėmimas kainavęs virš \$200.00.

Nenartonis pranešė, kad L. Vyčių Chic. Apskr. Sporto Lygos tymas (4 kuopos) gegužės 30 d. 1932 m. Vytauto parke nori turėti basebolo rungtynes su Westville, Ill. Vyčių t. mu. Pasiūlymą Centras priėmė.

Pranešimai iš kuopų.

1 kp. smarkiai darbuojasi. nori sukelti tukstantinę lig seimo; bet turi 43 šeimynų, kurios atsiskauk pašelpos. 3 kp. darbuojasi; turėjo rinkliavą; surinkta \$621.27.

Gerb. kun. Pranciškus Virmauskis, šv. Petro par. klebonas So. Boston, Mass. Jis "Draugo" spaustuvėj atpausdino gražius kalendorius savo vadovaujamai parapijai.

4 kp. šelpia daugelį šeimynų; ruošiasi prie seimo. 5 kp. ruošiasi prie seimo, žada atvežti daug pinigų. 6 kp. darbuojas; turi išrinkus daug atstovų į seimą; namo pasirodyti su keleta šimtinų. 7 kp. darbuojas; šelpia kelias šeimynas; išrinko atstovus ir namo pasirodyt su aukomis. Visos West Side dros turi išrinkusios atstovus. Tikimos ir aukų.

kreipias prie labdarių prašydami pagalbos, bet L. S. centro izdas tuščias ir dėl to tenka prašymai atsakyti. Taigi, visos kuopos pasidarbuokit savo kolonijose, išdalinkite draugijoms laiškus ir mandatus ir paprašykite, kad prisidėtų su auka.

P. Pabijonaitis.

GYVAS LABDARYBĖS DARBAS MUSŲ PARAPIJŲ.

8 kp. šelpia daug šeimynų; seime žada su tukstantine pasirodyti. 9 kp. iš Melrose Park, Ill. darbuojas ir žada atvežti seimam keletą šimtinų. 10 kp. West Pullman, Ill. smarkiai darbuojas su nauju klebonu kun. Linku. Manoma atvežti seimam nemažai pinigų. 23 kp. turi išrinkus atstovus; namo su auka gražiai pasirodyti. 13 kp., So. Chicago, darbuojas ir žada seimui gražią auką suteikti.

Bridgeport. — Senai jau esu girdėjęs, ir "Drauge" skaitęs, apie duodamus veltui pietus šv. Jurgio parap. mokykloms vaikams.

Vieną gražią dieną sumaniu per pietus nueiti svetainėn ir, štai, ką pamaciau:

Vienas stalas skersai svetainės ir antrojo pusė apstėti mergėlių — berniukų viso apie 80. Jiems patarnauja pačios seserys mokytojos ir gailėstingos parapijos moterėlės.

Vaidučiai ima po dvi — tris porcijas. Mat, valgis skaniai pagamintas: mėsa su daržovėmis, "jelly bread", skani, balta kava.

Fats prelatas Krušas kasdien atlanko vaikučių "puotą", patis patikrina, kad valdžios (Tęsinys 3 pusl.)

III. POPIEŽIUS DĀRO ISVADAS, KURIAS JAM UZDEDA APĀSTALIŠKOS PAREIGOS.

"Norima išplėsti Bažnyčiai jaunimą."

Štai pirmoji pastaba ir išvada: iš viso to, ką esame išdėstę, dar daugiau iš pačių įvykių, tokių, koki jie yra įvykę, aišku, kad Katalikiškajam Veikimui priimams politinis aktyvumas, viešas ar slapstas kai kurių jo grupių režimui ir partijai priešingumas, kaip lygiai ta atsiktina prieglauda ir globa suteikta ir palaikyta partijai priešingiems po Katalikiškojo Veikimo vėliava (žiūr. Direktorijos komunikatas 1931 m. birželio 4 d.), visa tai yra tik pretekstas ar net pretekstų rinkinys: drįstame sakyti, kad buvo norima ir kas buvo bandyta padaryti, — tai noras išplėsti iš Katalikiškojo Veikimo, o per jį iš Bažnyčios, jaunimą, visą jaunimą. Tai yra taip tikra, kad po tiek apie Katalikiškąjį Veikimą kalbų, užpulta jaunimo Sąjungos, ir tai nepasitenkinta Katalikiškojo Veikimo jaunimo Sąjungomis, bet triukšmingai ištiesta ranka į sąjungas ir veikimą, kuris rūpinasi tik

malda ir pirmųjų religijos žinių suteikimu, būtent: ant Marijos Dukterų Kongregacijų ir Oratorijų; jos pultas su teikiu triukšmu, kad dažnai patiems teko pripažinti stambią klaidą.

Šis esminis punktas yra pračiai patvirtintas kitur. Pirm visa ko jis patvirtintas ankstybesniais, daugiau ar mažiau, atsakingų elementų teigimais, taip pat teigimais labiausiai įtakingų partijos ir režimo asmenų, apie ką paskutiniai įvykiai davė pilną išaiškinimą ir gautinį patvirtinimą.

Tokis patvirtinimas buvo padarytas dar aiškiau ir kategoriškiau, pasakytume iškilmingiau ir smarkiau, to, kuris ne tik viską atstovauja, bet ir viską gali, oficialinėje, spaudoje, skiriamose jaunimo, ir pasikalbėjimuose, skiriamose paskelbti užsienio, pirmiau užsienio, kaip viduje, o paskutiniu laiku pranešimuose ir komunikatuose spaudos atstovams.

(Bus daugiau)

Mūsų vėjus smarkiai įsijudina

Dar Vis Naujų Talkininkų Įstoja

"DRAUGO" VAJUS APIMA VISUS AMER. LIETUVIUS

Per savaitę gana daug padaryta

Dienraščio "Draugo" vėjus vis smarkiau įsijudina. Vėjus talkininkai jau per savaitę dirbo. Jie mums praneša, kad nors darbas nėra lengvas, tačiau nuosirdžiai dirbant daug ką galima nuveikti. Bendrai imant, pasekmės yra geros. Geresnės, negu buvo galima tikėtis. Sekminga darbo pradžia mūsų talkininkus ragina smarkiau ir nuosirdžiau dirbti. Netrukus prasidės lenktynės už pirmąsias vėjus vietas. Mes ir dienraščio skaitytojai laukiame, kurie iš talkininkų pirmose vietose atsisots.

Į "Draugo" vedamą spaudos tulką dar vis naujų talkininkų įstoja. Kelios dešimtys dirba Chicagoje, daug ir iš kitų Amerikos lietuvių kolonijų įstoja. Reiškia, mūsų vėjus apima visus Amerikos lietuvius.

Siuomi norime supažindinti savo malonius skaitytojus su vėjus talkininkais:

IŠ CICERO, ILL.: A. Valančius, Ad. Stulginskas, Ona Rašinskienė ir A. Janušauskas.

NORTH SIDE: A. Bacevičius ir K. Bagentavičia.

DIEVO APVEIZDOS: P. Varakulis, p. Valuckas, taipgi pasižadėjo daug pasidaruoti ir Kastas Sabonis.

WEST SIDE: P. Fabijonaitis, A. Grybas ir p. Aitutiene, kuri taip pat kiek galint pasidaruosianti.

MARQUETTE PARK: p. Stanulis. Iki šiol iš šios kolonijos įstojo į darbą tik vienas, bet jis žada gauti daug pagalbininkų.

BRIDGEPORT: Stasė Šimkaitė, A. Gilienė ir taipgi Ip. Taraška pasižadėjo pasidaruoti ir paremti vėjus darbą.

TOWN OF LAKE: V. Stancikas.

BRIGHTON PARK: Pr. Vaičiškuskas ir Ona Kazlauskienė.

SUMMIT: A. Žolynienė.

WEST PULLMAN: Z. Gedvilas.

ROSELANDO: V. Gaižauskas.

MELROSE PARK: J. Žvirblis.

GARY, IND.: J. J. Aukškalmis.

LUZERNE, PA.: J. Varaitis.

ROCKFORD, ILL.: A. Rupšis.

EASTON, PA.: L. Ranktis ir K. Armaldavičia.

SCRANTON, PA.: J. Vaičiškaitis.

CHICAGO HEIGHTS, ILL.: J. Mikalauskas.

PHILADELPHIA, PA.: P. Kundrotas.

KENOSHA, WIS.: V. Mandravickas.

LAWRENCE, MASS.: p-lė Sof. Rimaitė, p-nia O. Baulienė.

CAMBRIDGE, MASS.: V. Jakas.

NIAGARA FALLS, N. Y.: J. Leimontas.

WESTFIELD, MASS.: A. Masaitis.

LABDARYBĖS SKYRIUS

(Tąsa iš 2 pusl.)

giai būtų sotūs ir skanūs.

Pavalgę, vaikučiai sustoję sukalbėjo maldą ir išsiskirstė pažaisti.

Paklausiau gerb. prelado, iš kur tiek maisto suimama tokiu "šeimynėlei". Jis papasakojo, kad visa tai geradarių suaukota. Jis pats važinėjęs po didžiulias įstaigas ir prašęs aukų. Žinoma, visur gaus. Pereitą žiemą viso pavaldynda 946 neturtingųjų vaikučių.

Be to, prelatas, kaip geras tėvas, globoja ir savo parapijos bedarbius ir suvargusius šeimynas. Dvidešimčiai šeimynų rendą užmoka, anglių nuperka. Vis tai iš aukų naujai įsteigtos šv. Vincento A. Paulo dr. jos ir iš Catholic Charities.

Garbė pasišventeliams.

Už gerus darbus, tik Dievas gali atmokėti. Šioj parapijoj, prelatui Krušui vadovaujant, dirbama šventas gailėstingumo darbas. Tame darbe padeda parapijonkos, o ypač gražios širdies ir veiklus zakrastijonas J. Gumuliauskas.

pijų neturtelių vaikučių — globa taipgi dalinai yra jų rūpesnis. Tą dieną, kuomet per vaikučių pietus lankius svet., prie stalų tarnavo pati šv. Jurgio parap. mokyklos vedėja sesuo M. Veronika. Jai gelbėjo sesutės M. Felicija, M. Teresita, M. Loyola.

Iš parapijonkų buvo E. Marinkienė, E. Ežerskienė, B. Sabienė, A. Mičiulienė, O. Pabalienė, B. Ališauskienė.

Valio, geradariai ir gailėstingos širdies veikėjai.

ŠV. VINCENTO PAULIEČIO DR. JOS SKYRIUS.

West Pullman, Ill. — Lapkričio 1 d., parap. svetainėje Labdary 10 kp. laike mėnesinį susirinkimą, į kurį atsilaukė gerb. kleb. kun. A. Linkus ir patiekė gerų patarimų. Apvarsčius bėgamus reikalus, nutarta antrą advento sekmadienį, gruodžio 6 d., surengti šaunią vakarienę su program. Išrinkta komisija.

Po labdary susirinkimo, tapo sutvertas šv. Vincento A. Paulio dr. jos skyrius, kuris rūpintis šelpti paliestas bedarbės katalikiškas šeimynas, žinoma, pagal komisijos ištyrimo. Išrinkta valdyba, kurion pateko ir klebonas, kaip išdėstytas.

Be to, klebonas pasižadėjo padėti iš šv. Vincento A. Paulio centro valdybos išduoti reikalingą sumą pinigų.

Taigi, West Pullman'o lietaiviai katalikai, kam būtina reikalinga pašelpa, kreipkitės tai pas gerb. kun. A. Linkų.

PATAISYMAS.

Pereitos savaitės Labdarybės skyriuje buvo pranešta, kad labdary farmoje pas brolij Andrių (marijoną) galima pigiai nusipirkti ūkio produktų, taip pat ir paukščių.

Tokį pranešimą per Labd. Sągos Centro pirm. yra padavęs ne Marijonų ūkio užvaizda, bet Andrius Poška (ne marijonas), kuris nuomuoja Labd. Sągos ūkio gyvenamuosius namus. Dėl to sakomas pranešimas nieko neturi bendra su Marijonų ūkiu, kurio vadovybė nieku būdu negali taip pigiai, kaip buvo paskelbta, paukščių parduoti.

Šį pareiškimą darome dėl to, kad pereitą sekmadienį labai daug žmonių atvažiavo iš Chicagos pasinaudoti nepaprastu bargenu, o tuo tarpu p. A. Poška neturėjo paukščių

KAIP VEIKĖ ŠNIPAI D. KARO METU.

(Tęsinys)

— Šį vakarą, gerbiamoji tamsta turi iš Prancūzijos išvažiuoti į tėvynę, į Olandiją.

— Kodel? — Paklausė išblyškusi šnipė.

— Tamsta puikiai žinai, kodel.

— Aš... Priešingai, aš nieko nežinau.

— Jei taip, kalbėsime atvirai: Tamsta — Vokiečių šnipė.

Mata Hari baisiausiai susijaudinusi, pasipiktinusi, pašoko ir suriko:

— Aš — šnipė! Aš šnipinėju Vokiečiams! Vokiečiams, kurių aš nekenčiu labiau, nei jūs! Tamsta pamišai. Žinok tamsta, kad aš neapkenčiu bošų. (Bošais pranežai pravadžiuoja vokiečius). Priešingai, vienintelis mano troškimas pasilikti pas jus.

— Tamsta sutinki mums bendradarbiauti?

— Taip. Aš galiu būti jums labai naudinga. Aš galiu įsibrauti į Vokiečių generalinį štabą. Aš turiu santykius su kronprinciu, su Braunšveigo hercogu. Galiu atlikti kokį tik duosite uždavinį.

Mata Hari pasiūlymas buvo priimtas. Ją pasiuntė į Belgiją. Šnipė tvirtino, kad fon Bisingas įvykdys kiekvieną jos prašymą.

Mata Hari išdavikė.

Vykdydama mūsų uždavinį Mata Hari turėjo įsibrauti į labai siaurą ratą žmonių, su kuriais palaikėme santykius per savo agentus. Tų agentų tarpe buvo keli gana įtariamai. Jų pranešimai buvo abejotini, o kartais tiesiog melagingi.

Kas liečia Marijonų ūkį, tai čia, kaip buvo skelbta, galima pirkti šviežių kvietinių miltų.

Marijonų ūkvedis.

Kuoopos susirinkimas.

Bridgeport. — Labdaringosios Sąjungos 5-tos kuoopos susirinkimas įvyks ateinanči sekmadienį, lapkričio 8 d., 2 val. po pietų, šv. Jurgio parap. mokyklos kambary. Visi nariai kviečiami atsilankyti. Bus renkami atstovai į seimą ir svarstoma daug kitų reikalų. Dr. jos prašomos atsiųsti savo įgaliotinius.

Rašt.

A. Gr.

tarėme įgyti dar stipresnių įrodymų.

Vokiečių žvalgybos centro susirašinėjimo su jo agentais Madride šifras mums jau senai buvo žinomas. Daug ko iš to susirašinėjimo panaudojome savo reikalams. Užtat, tikėdamiesi, kad Ispanijoje Mata Hari greičiau susikompromituos, nutarėme pasiųsti ją į Bilbao. Bet Mata Hari, gavusi paskyrimą, išlipo ne Bilbao, bet Vigo, tuoj išvyko į Madridą ir sustojo "Palas" viešbuty. Čia buvo tarptautinių šnipų susitikimo vieta. Tuos šnipus sekė Antantės kontržvalgybos agentai.

Mata Hari negaisdama pasiuntė su Vokiečių karo atšaku majoru fon Kaliu. Kartu ji epilankė ir Vokiečių karo laivyną atšaką fon Kroną.

Kai tie ponai išsiūlpė iš jos visas žinias, kokių ji turėjo apie mūsų kariuomenę ir laivyną, — jie pasiūlė jai sueti

labai intymiškus santykius su Prancūzų karišku laivyno atšaka Madride.

Bet šis iš anksto gavo mūsų įspėjimą ir nepasidavė šnipaviliuojimams.

Pamatus, kad Mata Hari uždavinio atlikti negali fon Kalis futarė ją iš viso nusikratyti. Pasikvietęs į kabinetą fon Kalis jai pareiškė:

— Pirmiausia, gerbiamoji, tarnybos vardu dėkoju tamstai už puikų darbą. Tamstai atvykus į Madridą, Vokiečių nardomiams laivams pavyko paskandinti daug priešų transportų.

Mata Hari kukliai nuleido galvą.

Dabar bevieliu telegrafu mūsų generalinis štabas įsakė išsiųsti tamstą į Paryžių, kur tamstos darbas mums būtina reikalingas. Čekį 15,000 pezetų sumai tamsta gausi per tą pačią neutralios valstybės atstovą. (Tęsinys 4 pusl.)

LIETUVIAI GARSINKITE "DRAUGĄ"

Kasdien, skaitydami mūsų dienraštį "Draugą," kartu patėmijate mūsų Lietuvių ir kitataučių biznierių pagarsinimus. Reikalui esant jūs tuos biznierių, kurie mūsų dienraštį garsinasi atlankote.

Būnant Jų ofisuose ar krautuvėse neužmirškite pakartoti, kad skaitėte jo biznio pagarsinimą "Draugę". Jam bus begalo įdomu tai žinoti, ir Jis tokių žinučių pageidauja. Tuom kartu Jūs ir aktualiai paremsite savo dienraštį "Draugą".

Remkime ir Platinkime Savo Dienraštį "Draugą"!

Tariame mes Jums iš anksto ačiū.

"DRAUGAS"

2334 SO. OAKLEY AVE.

Tel. Roosevelt 7791 Chicago, Ill.

BILLY'S UNCLE

LIETUVIAI AMERIKOJE

CHICAGO, ILL.

Radio Stotis AJJ.

× Spalio 25 d. vakare Šv. Antano draugijos metinė vakariene puikiai pavyko. Publikos buvo pilna svėtainė. Vakarienę rengė vieni vyrai ir vyrai prie stalų patarnavo. Išpildyta puikus programėlis. 2 nariu, neėmusiu pašelpo per 10 metų, gavo dovanų — po auksinį žiedą.

× Lapkričio 1 d. ciceriečiai gražiai apvaikšėjo Visų Šventų šventę. Visi veikė joje prieš Šv. Komunijos.

Uždušinės dieną rytą ir vakare pilna bažnyčia buvo žmonių. Visi karštai meldėsi už mirusius.

× Praeitą sekmadienį įvyko Šv. Antano draugijos susirinkimas. Susirinko daug narių, atsilankė ir gerb. klebonas, kuris kvietė drąją dalyvauti metinėje parapijos vakarieneje, lapkričio 22 d. Kvietimas priimtas ir žadėta dalyvauti ir padėti darbuotis.

Pranešimas iš įvykusio draugijos vakaro parodė, kad viskas puikiai pavyko ir pelno davė suvirš \$100. Dėkinga yra drąja komisijai, kuri teikė puikią vakarienę surengė.

Atstovai į Federacijos 12 skyrių pranešė, kad skyrius gražiai darbuojasi ir kad taip pat rengia vakarų paskutiniame advento sekmadieny. Bus atvaizduota "Laisvės kovotojai"; jaunumečių choras, vedamas p-lės O. Skiriūtės, padainuos gražių dainų.

Skaityta trys kvietimai, kurių vienas buvo nuo dienraščio "Draugo", kad draugija

prisidėtų prie daromojo va-
Motinos Sopulingos dr-jos da-
jaus, užsisakytą "Draugą" lyvauti jos 20 metų sukaktu-
kaipo organą ir išrinktų ko-
respondentą. Kvietimas priim-
tas ir atidėtas į priešmetinį su-
sirinkimą. Kitas kvietimas bu-
vo į Marijonų kolegijos remė-
jų seimą, kuris įvyks 29 d.
šio mėnėsio, Aušros Vartų
parapijoje. Kvietimas priim-
tas ir įgaliota atstovais: J.
Mikolainis, J. Grybauskas,
Gerdžiunas ir Kaz. Ančėnas.
Trečias kvietimas nuo Dievo

(Tęsinys 5 pusl.)

Čia matome ukrainų mergaitės šokant smagų tautišką šokį "Hrechanyky". Tokių šokių publika matys sekmadienyje, Chicago Civic operos teatre, lapkričio 8 d., 8 val. vakare. Šokių vakarą rengia art. V. Avramenko.

KAIP VEIKĖ ŠNIPAI D. KARO METU,

(Tęsa nuo 3 pusl.)
ybę, per kurią ėjo mūsų su-
rašinėjimas.
— Sutinku, — tarė Mata Hari.
Ji netrukus išvyko į Pary-
žį ir sustojo vienam puikiam
iešbuty.

Mata Hari areštas.
O 1917 metų vasario 13 d.
anksti rytą Prancūzų kontr-
valdybos, Paryžiaus tvirtovės
pygardos komisaras p. Priole
išžengė į jos kambarį su į-
rakymu šnipę suimti.

Kai p. Priole su žandarais
ėjo į šnipės miegamąjį, ji vi-
šškai nuoga gulėjo lovoje.

— Aš atėjau, gerbiamoji,
palydėti tamstą pas kapito-
ną Ladu, — tarė Priole.

— Taip, taip, — atsakė ji
nė kiek nesidrovėdama nepa-
jstamų vyrų ir vis tokia pat
nuoga sėsdamosi lovoje.

— Žinau, žinau. Matyt, jis
nori gauti iš manęs kelionės
belgijon atskaitą.

— Taigi, taigi, — patvirtino
Priole.

Mata Hari pakilo iš lovos,
visiškai nesidrovėdama apsi-
rėdė.

— Aš pasirošusi, gerbia-
masis.

Po dešimties minučių Priole
įvedė ją į rūstų karo mi-
nisterijos antrąjį biurą ir į-
teikė jai įsakymą suimti.

Įsakyme buvo parašyta.

"P-lė Celle Margarita, gimusi
1876 metais Levardene,
Olandijoje, Adomo Celle ir An-
van der Mellen dukte, suima-
ma už šnipinėjimą ir santy-
kius su priešu".

Mata Hari, net nepažvalgusi
į orderį kreipėsi į čia buvu-
sius karininkus klausdama:

— Atleiskite... kuriam iš jų
sų turite įteikti šį ratelį,

Kapitonas Ladu priėjo prie
jos ir paklausė:

— Pirmiausia, 21 numeris,
pasakyk, kaip senai tarnauji
Vokiečių vyriausiajam štabui?

Tie žodžiai jai buvo nelauk-
tas smūgis. Bet ji greit susi-
valdė ir mėgino protestuoti.

— Bet, mielas pone... Juk
tai nesupratimas. Tai klai-
da. Aš protestuoju!

Ladu lengvai įrodė jai, kad
jokio nesupratimo čia nėra.

Mata Hari nugabeno į San-
Lazaro kalėjimą.

Mata Hari susaudymas.

Kalėjime šnipę saugojo su-
stiprinta sargyba.

Karo teismas nagrinėjo šni-
pės bylą 1917 metų liepos
mėn. 24 ir 35 dienas.

Teisme paaiškėjo, kad Mata
Hari karo paskelbimo dieną
pusryčiaus su Berlyno prefek-
tu, kad ji jau senai tarnauja
Vokiečių štabui, užregistruo-
ta 21 numeriu, kad ji turėjo
tiesioginių ryšių su Vokiečių
žvalgybos aukštaisiais veikė-
jais ir, pagaliau, kad nuo 1916
metų kovo mėn. iš vokiečių
ji gaudavo už savo darbą ne-
maža pinigų.

Karo teismas priteisė jai
mirties bausmę.

Mata Hari tokio sprendimo
nelaukė.

Ji tikėjo, kad ją užtars ne
tik užsienių, bet ir pačios
Prancūzijos žymūs globėjai...

Ji apsiriko. Respublikos
prezidentui plaukte plauktė
laiškai ir prašymai. Bet Pu-
ankarė rankose turėjo įrody-
mų. Šnipės užtarėjams jis pa-
rodė dokumentus, iš kurių
matėsi, kad Mata Hari parda-
vė 1916 metų pavasario puo-
limą. Įkyriems prašytojams jis
davė suprasti, kad tuo metu,
kai fronte miršta minios pran-
cūzų, jis negali pasigauti
juos išdavusios šnipės.

Mata Hari pasigauti jo
prašymas buvo atmestas.

1917 metų spalio mėn. 14
d. žandarai atvežė Mata Hari
į Venzeno fortą. Čia ją atida-
vė karo valdžios atstovams.

Mačiusieji pasakojo, kad Ma-
ta Hari mirtį sutiko drąsiai.
Kareivių būrio salvė nutraukė
jos audringą gyvenimą.

Viena iš daugelio legendų apie
Mata Hari kalba, ji buvusi
nepaprastai graži ir žavin-
ga.

Prancūzų kontržvalgyba turi
antropometrines šnipės foto-
grafiją. Iš jos matyti, kad
Mata Hari kalbamuoju metu
buvo pagyvenusi vulgariško
tipo moteris, kurią nieku bū-
du negalima gražuole pava-
dinti.

Skaitkite ir platinkite
lietuvių katalikų die-
nraštį "DRAUGĄ" ir
remkite tuos biznieri-
us ir profesionalus, kuri-
garsinasi jame.

VARGONININKAMS, GIES- MININKAMS IR DAINŲ MEGEJAMS

Pranešame, kad "Draugo"
knygynė galima gauti "Gies-
mynėlį", bažnyčių chorams,
mokykloms ir šiaip jau gies-
mininkams. Tekstą sutaisė A.
Jakštas, gaidas pagamino J.
Naupjalis. Kaina 50c.

Taipgi turi "Jauną Daini-
ninką", 100 dainų su gaido-
mis ir platus išaiškinimai apie
gaidas ir dainavimą. Kaina \$2.00.

14 METŲ KALĖTI

Dennis Kelly's 71 m. amž.,
už žmogžudystę teismo nubau-
stas 14 metų kalėti.

Barney Barnes Dabar Gali Valgyti Ką Tik Nori

"Aš priečiau prie-
to, kad nieko ne-
galėjau valgyti be
neįmagamų pas-
kuli", sako Mr.
Barney Barnes,
populiaris aliejaus
kraigtų statytojas,
221 1/2 West Grand
Avenue, Oklahoma
City, Okla. "Aš
po valgių turėda-
vau širdies degi-
nimą ir nevirškinimą.
Išrodė, kad niekas man nepagal-
bsti. Aš viską išbandžiau, apie ką
tik nugarėdau, bet mano nevirškinimas
liko per keturius metus.
"Tada mano draugas patarė man
paimti kiek Pape's Diapepsin. Aš
beveik tuojuos susilaukiau pagalbos
nuo pirmųjų dviejų tablečių. Dabar
kada aš ėmiu jas per tulž laiką,
aš randu, kad aš galiu valgyti mė-
sas ir geveik viską ir neturiu ne-
sagumų. Aš noriu kitiems pasakyti
apie Diapepsin, nes jis man tikrai
pagelbėjo."

Tukstančiai, kaip p. Barnes su-
randa greitą, tikrą pagalbą nuo
rūgščių vidurių, ar rugšties, varto-
dami Pape's Diapepsin. Sukramtykit
tablete ir tas jautimas po valgio
sunkumo ir nesagumo greit iš-
nyks.

**REMKITE VISUS BIZNIE-
RIUS KURIE SKELBIASI
"DRAUGĖ"**

"GRAND OPENING"

Pranešu visiems lietuviams, ypač Marquettepar-
kiečiams, kad

SUBATOJ LAPKR. -- NOVEMBER 7, 1931

atidarau lietuvišką krautuvę. Turėsime labai gerų bar-
genų.

1. Vyrų čėverykai po \$1.95 labai geri. Kainos skir-
tingos — ligi Florsheim čėverykų.

2. Vyrų viršutiniai marškiniai labai nupiginti —
vertės \$1.50, parduosiu po \$1.00.

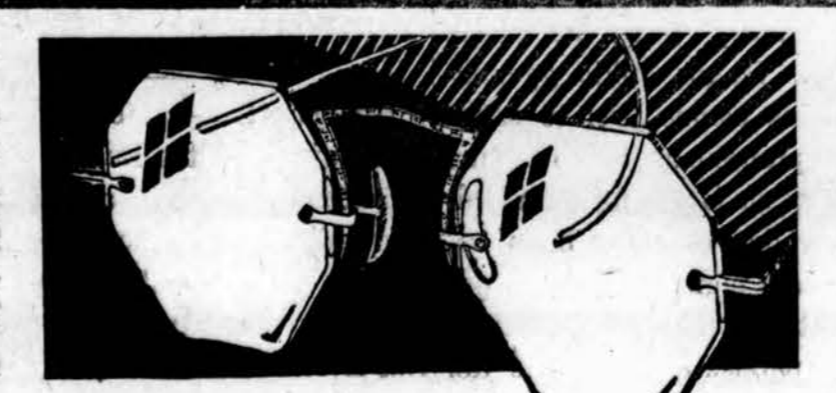
Turėsime moterims ir mergaitėms čėverykų gerų ir
pigų.

Pirmos rūšies Clifton panėkos vertės 95c., dabar po
65c. Bus taipgi ir ant panėkų skirtingos kainos.

Duodu žinoti savo seniems kostomeriams, kad iš kur-
tik atvažiuos, tai pamatys, jog buvo verta atvažiuoti.
Kiekvienas atsilankęs ant pradžios atidarymo gaus
"souvenir" arba dovaną.

J. REMDZUS DEPT. STORE

2444 WEST 63 STREET CHICAGO, ILL.

Pagražina išvaizdą Patenkinimas garantuotas
PUIKIOS VĖLIAUSIOS MADOS ŠLIFUOTI AKINIAI SUSTIPRINS
AKIS, PASALINS JŲ NUOVARGĮ IR STEBĖTINAI
PAGERINS REGEJIMĄ

Dr. G. Serner

LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ
756 W. 35 Street — Telefonas Yards 1829

NAUJAS IŠRADIMAS
DEKSNIO GALINGA MOSTIS
Cydo, Reumatizmas, Rankų, Kėjų,
Nugaros skaudėjimas, Saldų, Rankų,
Kėjų, tirpimas, Duruli, Galvos skau-
dėjimas, ir taip visokių skaudėjimų
(tik ne rona).
Tukstančiai žmoniu yra išgydyti o
milijonai dar nežino apie tai.
Deke's Galinga Mostis yra tiek
verta aukso, kiek ji pati averia su-
gig naudos gydymo.
Kaina 75 centai, \$1.50 ir \$3.00,
ir 10 centu extra už persiuntimą.
Klauskite pas aptiekorius teip
DEKEN'S NEW DISCOVERY
OINTMENT.
DEKEN'S OINTMENT CO.
P. O. Box 352
Hartford, Conn.

DAUGIAU NAUJŲ IŠRADIMŲ

F. A. D. Lunggago pilies
Galvos skaudėjimo pilies
Inkstų pilies.

Tų gyduolių senai svie-
tas laukė, tai jau yra ga-
tavos.

Tos visos gyduolės yra
tiek vertos aukso, kiek
jos pačios averia sulig
savo naudingumu.

T. A. D. TONIC per
12 metų tukstančiams
žmonių pataisė sveikatą,
o dar milijonai nežino.

Dabar su tais vaistais gali didžiau-
sius skaudėjimus prašalinti.

Ir visus vidurių blogumus pataisyti.
T. A. D. products turi ir daug kito-
kių vaistų.

Reikalaukit aptiekose arba iš T.
A. D. products.

3133 SO. HALSTED STREET
Chicago, Ill.

ADVOKATAI

JOHN B. BORDEN
(John Borden Borden)
ADVOKATAS

105 W. Adams St. Rm. 2117
Telephone Randolph 6727

2151 W. 22 St. 6 iki 9 vak.
Telephone Roosevelt 9090

Name: 8 iki 9 ryto Tel. Repub. 9600

A. A. SLAKIS

ADVOKATAS
Miesto Ofisas: W. Washington St
Room 1502 Tel. Central 2978

Valandos: 9 ryto iki 4 po pietu
Vakarais: Utarn., Kėtv. ir Subato-
— 6 iki 9 val
1145 Archer Ave. Tel. Lafayette 7337

Namų Tel. Hyde Park 3895

A. A. OLIS

ADVOKATAS
11 SOUTH LA SALLE STREET
Room 1934 Tel. Randolph 0332

Valandos nuo 9 ryto iki 5 val. vak
3241 So. Halsted St. Tel. Victory 0562

Valandos — 7 iki 9 vakare
Utarn., Kėtv. ir Subatos vakare

A Delicious Food

A food for pro-
tein; a food for
mineral salts;
for calcium and
phosphorus; all
the essential ele-
ments for health
and strength are
found in good
cheese. And all
the essential ele-
ments of good
cheese are found
in Kraft Cheese.

KRAFT-PHENIX
CHEESE COMPANY

PROBAK

teikia
barberiską
skutimosi
patogumą
namie

For COLDS, COUGHS

Sore throat, muscular rheu-
matic aches & pains, apply Mus-
terole, the "counter-irritant"

PATENTS

Laikas daug reiš-
kia prie patentų.
Nerizikuokit su
apsaugojimu savo Knygelė
sumanymų. Pri-
dykaj
siuskite braižinį ar mo-
delį arba rašykite dėl
Nemokamos knygtės 'How
to Obtain a Patent' ir
'Record of Invent.' formos.

CLARENCE A. O'BRIEN

Registered Patent Attorney
48-A Security Savings & Commercial
Bank Building
(Directly across street from Patent Office)
WASHINGTON, D. C.

ASIKRATYKIT LIGŲ PERŲ

Nosyje, Burnoje ir
Gerklėje
Zonite išvalys susi-
kinčius atmatas, iš-
naikins perus, nepri-
tels ligų. Labai naiki-
na perus. Ramina piė-
ves.

FULL RUNN—Of Course He Didn't Mind the 15 Bucks So Much—But Buttoning Those Boots 365 Days In a Year—Wow!

BY CAPL ED

LIETUVIAI AMERIKOJE

CICERO, ILL.

(Tąsą iš 4 pusl.)

vių bankete, kuris įvyks 29 d. lapkričio, parapijos svetainėj. Dr. ja pasižadėjo dalyvauti.

Sv. Antano draugija ir-gi yra nutarusi rengti vakarą 27 d. gruodžio.

× Visi ciceriečiai jau ruošias i metinę parapijos vakariene lapkričio 22 d. Per vakariene bus išpildyta puikus programos. Vadovaujant J. Lapcikui bus sušauta vieno veiksmo komedija "Tarnas įpajiniojo".

Klebonas kviečia visus parapijonus prisidėti prie parapijos vakarienes — aukomis ir darbu. Kiek teko girdėti, ši met parapijos vakariene bus nepaprasta.

× "Draugo" vežaus kontestinkai A. Valančius, Ad. Stulginskis ir Ona Rašinskienė pradėjo smarkiai dirbti ir vienas kitą "byntinti".

WEST PULLMAN, ILL.

40 val. atilaidai.

Šv. Petro ir Povilo bažnyčioje 40 valandų atilaidai bus lapkr. (Nov.) 8, 9 ir 10 d.

Sekmadienį per suną, 10:30 val., bus įstatytas Sv. Sakramentas. Pirmadienio ir antradienį rytą pirmos mišios 5 val. suma ir pamokslai 9 val.; vakarais mišparai ir pamokslai 7:30 val. Išpažinėčių bus klausoma rytais ir vakarais.

Visus parapijiečius ir apylinkės lietuvius kviečiu pasinaudoti Dievo malonėmis.

Kun. A. Linkus.

× Labdarių 3 kuopos susirinkimas įvyks ateinantį sekmadienį, 1 val. po pietų, parapijos mokyklos kambary. Kviečiami visi nariai atsilaukyti. Yra daug svarbių reikalų svarstymui. Susirinkimas šaukiamas savaitė ankščiau iš

prizasies seimo, kuris įvyks 15 d. lapkričio. Be to, tą pačią dieną (vakare) labdariai 3 kp. rengia vakarą su programai ir šokiais. Programe dalyvaus ukiminkas Urba su savo šeimyna iš Kadugynų kaimo ir kraučius — žydėlis Voltkė, taipgi ir daugiau žydėlių gildininkų su savo "mokytais gyvuliais".

× Dievo Motinos Šopulingos dr. jos narės smarkiai ruošias prie savo draugijos 20 metų sukaktuvių vakaro, kuris įvyks parapijos svetainėj, lapkričio 29 d.

× Cicerio šilališkiai rengia "bunco party", lapkričio 17 d. namuose No. 1310 So. 49 Ct. Ir Chicago šilališkiai kviečiami dalyvauti. Visas pelnas eis šilalės bažnyčios reikalams.

Kitas šilališkių vakaras su programai rengiamas 13 d. gruodžio, Dievo Apveizdos parapijos svetainėj, 18 ir Union Ave., Chicagoje. Kurie esate paėmę serijų, skubinkit išparduoti ir pinigų grąžinti finansų rašt. A. Janušauskui, 1301 So. 50 Ct., Cicero, Ill.

Serių galima gauti pas finansų rašt. arba pas pirm. Al. Budrij, 3465 S. Auburn Avenue, Chicago, Ill.

Lapkričio 5 d., lygiai pusę po šešių įvyks jaunumečių sąjungiečių susirinkimas, o po susirinkimo "surprise social".

Visos jaunametės susirinkite į Sv. Antano parapijos mokyklos aštuntąjį kambarį ir atšiveskite naujų narių. Jaunumečių valdyba.

CHICAGOJE

FRANŠIMAS APIE CHICAGOS LIETUVIŲ MOTERŲ KLIUBĄ.

Šiuo norėčiau gerb. Chicago lietuvų visuomenei pranešti apie minėtą lietuvių moterų dr. ja, kurios tikslas, kaip žinoma, yra: labdarybės darbas tarpe lietuvių biednuomenės ir draugiškumo palaikymas lietuvių intelektualų tarpe. Kaip praaičtyje, taip ir šią žiemą siekia savo tikslų.

Š. m. spalio mėn. 21 d. įvyksiamie reguliariam susirinkime nutarta.

Kadangi dabartinis depresijos laikas da daugiau lietuvių šeimų ir pavienių asmenų privedė prie didžiausio skurdo, panaudoti visas galimas jėgas dėl sukėlimo fondo bėdon papuolusiems pagelbėti.

Įnešta, ir priimta, kad kiekviena klubo narė pasistengtų surasti būdą surinkimui kiek galima daugiau lėšų labdarybės fondui.

Atsistatydinus dėl ligos pirmininkei P. Stogienei, nauja pirat. išrinkta N. Gugienė.

Pirmutinę arbatą ir mažą bazarą po susirinkimė labdarybės fondui spalio 29 d. surengė p. J. Kelienė, savo namuose, 6744 So. Artesian Ave. kuris gryno pelno davė \$13.85. Gražus pavyzdys paskatins ir kitas narses tokias pramogas surengti.

Be to, "Padėkos dieną" ("Thanksgiving day") lap-

Sloan's Liniment

kričio 26 d. Chic. Lietuvių Moterų Kluibas vakare, Hamilton club'e rengia šokių vakarą, kurio pelnas taipgi skiriamas mūsų biednuomenei šeipti.

Vakaro rengimo komitetas jau pardavinėja bilietus. Pagaudaujama, kad visa lietuvių inteligentija atsilankytų ir tuo būdu ateity j talką minėtai moterų dr. jai, nes tai bus, taip vadinama, "Charity affair".

Elzbieta B. Bradchulienė, C. L. W. C. narė.

MINĖJO SUKAKTUVEŠ

Town of Lake. — P. nia Stella Paukštienė neseniai buvo surengusi mėnesinį atminimą savo vyro mirties. Buvo atlaikytos keletoj bažnyčių šv. mišios, o po to gedulingi pietus namuose, 4530 So. Honore st. Dalyvavo pietuose daug giminių ir svečiai gerb. kun. A. Linkus ir gerb. kun. Deksnis. Ten buvęs.

AR NORITE ŽINOTI?

Brighton Park. — Ar žinote kas įvyks pas mus sekmadienį, lapkričio 8 d.? O gi Marijonų kolegijos remėjų 35 skyriaus "bunco party" namuose adresu 2635 W. 42 St. Pradžia 4 val. vak.

AKIŲ GYDYTOJAI:

SUGRĮZO IS LIETUVOS DR. VAITUSH, OPT.

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Palengvins akių įtempimą kuris esti priežastim galvos skaudėjimo, svajimo, akių aptemimo, neruoatumo, skaudamų akių karstų. Nūnuo cataractus. Atitaisau trumpą regystę ir tolimą regystę. Fricingiu teisingai akinius visuose atsitikimuose, egzaminavimas daromas su elektrine parandanca mažiausias klaidas. Specialie atyda atkreipiama mokyklos vaikūčiams. Valandos nuo 10 ryto iki 8 vakare. Nedėliomis nuo 10 iki 12. KREIVAS AKIS ATITAIŠO I TRUMPĄ LAIKĄ SU NAUJU IŠRADIMU Daugely atsitikimų akys atitaisomos be akinų. Kainos pigiau kaip kitur. 4712 S. ASHLAND AVE. Tel. Boulevard 7589

DR. G. SERNER

LIETUVIS AKIŲ SPECIALISTAS

Ofisas ir Akinių Dirbtuvė 756 WEST 35th STREET Kampas/Halsted St. Valandos: nuo 10-4; nuo 6-8 Nedėliomis: nuo 10 iki 12.

Tel. Cicero 6756

DR. P. ATKOČIUNAS

DENTISTAS 1446 SOUTH 49 COURT, CICERO, ILLINOIS Priešais lietuvių Sv. Antano Bažnyčią Val: 9-12 ryto; 2-6 ir 7-9 vakare

DAKTARAI:

Tel Canal 6764 Res. Republic 5350

DR. A. RAČKUS

GYDYTOJAS, CHIRURGAS IR OBSTETRIKAS Gydo staigias ir chroniškas Hgavry, moterų ir vaikų DARO OPERACIJAS Ligonius priima kasdienę nuo pietų iki 8 val. vakaro. Nedėliomis ir seredomis tik iškalno susitarus Ofisas, Laboratorija ir X-Ray 2130 WEST 22nd STREET CHICAGO

DR. S. BIEZIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS X — Spinduliai Ofisas 2201 West 22nd Street Cor. So. Leavitt St. Tel. Canal 6222 Residencija: 6628 So Richmond Avenue Tel. Republic 7868 Valandos 1-3 & 7-8 val. vak. Nedėlioj: 10 — 12 ryto

Tel. Grovehill 1595

DR. A. L. JUŠKA

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Val. 9-11 ryto 2-4 ir 7-9 vak. Seradomis po pietų ir Nedėliomis tik susitarus 2422 W. MARQUETTE ROAD

Rez. Tel. Midway 5512

DR. R. C. CUPLER

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Oakley Avenue ir 24-tas Street Telef. Wilmette 195 arba Canal 1718 Valandos: 2 iki 4 p. p. Pažadėjimas ir Ketvergais vakare

Atsilankusiems bus duodama dovanos ir užkandis.

Visi linksmai praleisime laiką ir paremsim kilnų reikalą. M. Laurinskaitė.

DENTISTAI

Phone Boulevard 7042

DR. C. Z. VEZELIS

DENTISTAS 4645 So. Ashland Ave. Art 47 Street

Tel. Canal 6222

DR. G. I. BLOŽIS

DENTISTAS 2201 WEST 22nd STREET (Kampas Leavitt St.) Valandos Nuo 9 iki 12 ryto nuo 1 iki 9 vakare Seredoj pagal sutartį

Boulevard 7589

Rez. Hemlock 7691

DR. A. P. KAZLAUSKIS

DENTISTAS 4712 So. Ashland Avenue Val: Nuo 10 ryto iki 5 vakare

Tel. Cicero 1260 X-Ray

DR. GUSSEN

LIETUVIS DENTISTAS Val: kasdien nuo 10 v. ryto iki 9 val. vakare Nedėliomis ir Seredomis susitarus 4847 W. 14 ST. Cicero, Ill.

DR. P. P. ZALLYS

DENTISTAS 30 EAST 11th STREET Kampas Wabash Avenue Tel. Pullman 0856 Gazas, X-Ray, etc.

Phone Hemlock 2061

DR. JOSEPH KELLA

DENTISTAS Gas Extraction Val. 9-9. Ned. 9-13 6558 SO. WESTERN AVE.

Telefonas Grovehill 3262

DR. A. G. RAKAUSKAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2415 W. MARQUETTE ROAD Ofiso Valandos: Nuo 9 — 12 val. ryto. Nuo 1 val. — 4 ir 6:30 iki 8 val. vakare Seredomis nuo 9 — 12 val. ryto Nedėliomis pagal sutartį

SVARBI ŽINUTĖ

DR. M. T. STRIKOLIS

Lietuvis Gydytojas ir Chirurga perkėlė savo ofisus i naują vietą po' num. 4845 S. Ashland Ave. Val. 2 iki 4 ir 6 iki 8 vak. Ned. pagal sutartį. Tel. Boulevard 7820. Namai: 6641 So. Albany Ave., Tel. Prospect 1930.

Ofiso Tel. Victory 3687

Of. ir Rez. Tel. Hemlock 2374

DR. J. P. POŠKA

3133 S. HALSTED STREET Antras ofisas ir Rezidencija 6504 S. ARTESIAN AVE. Ofiso Val. Nuo 9-12 rytals: nuo 7-9 vak. Utarn. Of. Val.: Nuo 2-6 po piet. Utarn. ir Subat. Nuo 3-9 vak. Šventadieniais pagal sutartima.

Tel. Canal 0257 Res. Prospect 6659

DR. P. Z. ZALATORIS

Gydytojas ir Chirurgas 1321 SOUTH HALSTED STREET Residencija 6600 S. Artesian Ave Valandos: 11 ryto iki 4 po pietų 6 iki 8:30 vakare

Ofiso Tel. Victory 6893

Rez. Tel. Drexel 9191

DR. A. A. ROTH

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 3102 So. Halsted St. Kampas 31 Street Valandos: 1-3 po piet, 7-8 vak. Nedėliomis ir šventadieniais 10-12

DR. CHARLES SEGAL

Perkėlė savo ofisą po numeriu 4729 SO. ASHLAND AVE. SPECIALISTAS Džiovų, Moterų ir Vyrų Ligų Val: ryto nuo 10-12 nuo 2-4 po pietų: 7-8:30 vakare Nedėliomis 10 iki 12

Telefonas Midway 2580

South Side Office North Side Office 9300 Cottage Grove 2006 W. Chic. Av. Tel. Aberdeen 0028 Tel. Bruns. 7240 Val. 2-5 7-9 P. M. Val. 12-2 P. M.

DR. M. SIEMENS

Daktaras ir Chirurgas Rez. 10244 LONGWOOD DRIVE Tel. Beverly 0870

DR. MAURICE KAHN

Gydytojas ir Chirurgas 4631 SO. ASHLAND AVE Tel. Yards 0994 Residencijos Tel. Plaza 3206

VALANDOS: Nuo 10 iki 12 diena; Nuo 2 iki 3 po pietų; Nuo 7 iki 9 vakare; Nedel. nuo 10 iki 12 diena

DR. SUZANA A. SLAKIS

Specialistė Moterų ir Vaikų Ligų 4145 Archer Ave. (Kampas Francisco Ave.) Valandos: 10 iki 12 ryto; 4 iki 6 po pietų. (Vakaris: Utarninke ir Ketvėrge iki 8 val.). Seredomis ir Nedėliomis pagal susitarima.

Ofiso Tel. Lafayette 7337

DR. J. J. KOWARSKIS

Gydytojas ir Chirurgas Ofisas 2403 WEST 63 STREET Kerié So. Western Avenue Tel. Prospect 1023 Residencija 2359 So. Leavitt St. Tel. Canal 2330 Valandos: 2-4 po pietų ir 7-9 v. v. Nedėlioj pagal susitarima

Tel. Lafayette 5793

DR. A. J. JAVOIS

Val: 2 iki 5 po pietų, 7 iki 9 vak. Office: 4459 S. California Ave. Nedėlioje pagal sutartį

Tel. Wentworth 3000

Rez. Tel. Stewart 8191

DR. H. BARTON

Gydytojas ir Chirurgas 6558 S. HALSTED STREET Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare

Res. Phone Englewood 6641 Office Phone Wentworth 3000 Wentworth 3000

DR. A. R. McGRADIE

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 6558 SO. HALSTED STREET Val. 2-4 ir 7-9 val. vakare

OFISAI: 4901 — 14 St. 2924 Washington 10-12, 2-4, 7-9 12-2, 4-6, 8-10. Išskirant ketvėrge po pietų

Tel. Cicero 662 Tel. Kėdzis 2450-2461

DR. S. A. DOWIAT

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Residencija 4729 West 12 Pl. Nedėliomis Susitarus Tel. Cicero 2888

DR. T. DUNDULIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 4142 Archer Avenue Val.: 11 ryto iki 1 po pietų 3 iki 4 ir 6 iki 8 v. v. Nedėliomis nuo 10 iki 12 ryto Telefonai diena ir naktį Virginia 0086

A. L. DAVIDONIS, M. D.

4910 SO. MICHIGAN AVENUE Tel. Kenwood 5107 Valandos: Nuo 9 iki 11 valandai ryte; Nuo 6 iki 8 valandai vakare; Apart šventadienio ir ketvirtadienio

Tel. Hemlock 8700

Rez. Tel. Prospect 6416

DR. B. ARON

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS Ofisas 6155 South Kedzie Rez. 6425 So. California Ave. Val.: 2-4, 7-9 v. v. Išskiriant Ket.

Ofisas Tel. Grovehill 0617

Rez. 8707 S. Artesian Ave. Tel. Grovehill 0617

DR. J. J. SIMONAITIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2423 West Marquette Road Val. 2-5 ir 7-9 P. M. Ketv. 9-13 A. M. Nedėlioj susitarus

Hemlock 8151

DR. V. S. NARES

(Naryauckas) GYDYTOJAS IR CHIRURGAS 2425 West 69th Street VALANDOS 10 iki 12 ryto, 6:30 iki 8:30 vak. Apart šventadienio ir Ketvirtadienio

DR. BERTASH DR. NAIKELIS

756 West 35 Street (Kamp. 35 ir Halsted St.) Val.: 1-3 ir 6:30-8:30 val. vak. Val.: 2-4 ir 7-9 val. vakare Nedėlioj susitarus

Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5913 Ofiso ir Rez. Tel. Boul. 5914

GRABORIAI:

J. F. RADZIUS

PIGIAUSIAS LIET. GRABORIUS CHICAGOJE

Laidotuvsė patarnauju geriausia ir pigiau negu kiti todėl, kad priklausau prie grabų išdirbystės. OFISAS 668 West 18 Street Telef. Canal 6174 SKYRIUS: 3238 So. Halsted Street, Tel. Victory 4088.

Phone Boulevard 4139

A. MASALSKIS

GRABORIUS

Mūsų patarnavimas visuomet sąžiningas ir nebrangus, nes neturime išlaidų užlaikymui skyrių.

Nauja, graži kopolyty dykai.

3307 Auburn Avenue

EZERSKI

LIETUVIS GRABORIUS OFISAS

4603 S. Marshfield Avenue

Tel. Boulevard 9277

A. PETKUS

LIETUVIS GRABORIUS

4443 So. Talman Ave.

Tel. Virginia 1290

Yards 1138

Chicago, Ill.

S. D. LACHAVICH

LIETUVIS GRABORIUS

Patarnauju laidotuvsė kuopiglausta. Reikale meldžiu atsiuokti, o mano darbu busite užgančinti. Tel. Roosevelt 2515 arba 2516 2314 W. 23rd Pl., Chicago

B. A. LACHAVICH

1439 S. 49 Court, Cicero, Ill.

Tel. Cicero 5927

Telefonas Yards 1138

STANLEY P. MAZEIKA

GRABORIUS IR

BALSAMUOTOJAS

Turiu automobilius visokiems reikalams. Kaina prieinama.

3319 AUBURN AVENUE

Chicago, Ill.

S. M. SKUDAS

LIETUVIS GRABORIUS

Didelė graži kopolyčia dykai 718 WEST 18 STREET

Tel. Roosevelt 7589

I. J. ZOLP

GRABORIUS IR LAIDOTUVIŲ VEDEJAS

1650 WEST 46th STREET

Kampas 46th ir Paulina Sts. Tel. Boulevard 5203-8413

Nutudimo valandoje kreipkitės prie manęs, patarnausiu simpatiskai, mandagiai, gerai ir pigiau negu kitur. Kopolyčia del šermenų dykai.

4 MODERNIŠKOS KOPLYČIOS DŪKAI DEL ŠERMENŲ

AMBULANCE PATARNAVIMAS DIENĄ ir NAKTĮ Mes visuomet teikiame širdingą, simpatingą ir ramų patarnavimą, kuomet jis yra labiausiai reikalingas.

J. F. EUDEIKIS & CO.
JOSŲ GRABORIAI Didysis Ofisas
4605-07 South Hermitage Avenue
Visi Telefonai: YARDS 1741 ir 1742

CHICAGOJE

P-as A. ČIAPAS

I GERASIRDZIUS.

Bridgeport. — J. M. prelatas Krušas gruodžio 6 d. paspyrė seserų Pranciškiečių vajui. Todėl tą dieną prie bažnyčios buvo renkama aukos, 4 val. po pietų parap. salėje bus puikus vakarėlis — "bunco party".

1 skyrius seserų Pranė, remėjų su paskuba pradėjo tikėtus platinti, dovanas vakarui rinkti.

Kitų draugijų prašome tą dieną pramogų nerengti, bet užleisti seserims.

Visų geraširdžių prašome gruod. 6 d. paaukoti, kiek kas išgalės.

Komisija.

WEST SIDE ŽINIOS.

× Pereitą savaitę sunkiai susirgo Labdarių 7kp. išdiniškė K. Zaurienė, kurią antradienyje rūpestingas Dr. Jovaišas nugabeno šv. Kryžiaus ligoninė. Be influencos, pasirodė ir plaučių uždegimas. Ligonei sveikatos intencija Juzefa Rokienė vakar aukojo Aušros Vartuose šv. mišias.

× Aušros Vartuose šią savaitę yra uždušinės oktavos atlidai. Kasdien vakarais po velinių pamaldų sakomi gražūs pamokslai. Į šiuos atlidus iš rytų grįžo Marijonų misionierius kun. A. Petrauskas, kuris kasdien sakys pamokslus.

× Ryt Aušros Vartuose po vakarinių pamaldų Maldos A-

PARAPIJŲ MOKYKLOMS!

"Mažoji Šventoji Terešėlė" vaikų teatrui pritaikintas labai įdomus scenos veikalelis tik ką "Draugo" knygyno iššomis atspausdintas. Vienam vaidinimui parengti užtenka 10 knygelių, kurias iškarto užsisakant, knygynas parduoda tik už vieną dolerį. Pavieniai ezerplioriais perkant imama už knygutę 15c. Norintieji šiuo nauju veikalu pasinaudoti tepaskubina užsisakyti, nes vėliau gali jiems nebėlikti "Draugo" knygynėlių.

"Draugo" Knygyno
Vedėjas S. Motvidas.

PATARIMAS

Šiuomi patariame Lietuviams pirkti anglis iš CRANE COAL COMPANIJOS. Gausite geras anglis ir pigesne kaina.

Pocahontas Mine Run \$6.75 tonas
Pocahontas Lump or Egg 10.00 tonas
Black Band Lump 8.50 tonas
Green Valley Lump 9.50 tonas

Katrie norite tikrai gerų anglių pečiams, tai pirkite GREEN VALLEY. GREEN VALLEY yra geriausia anglis Amerikoje.

Ofisas atdaras nuo 5 val. ryto iki 9 val. vak.

Kalbėkit lietuviškai, nes tai lietuviškas yardas

CRANE COAL COMPANY
5332 South Long Avenue
Tel. Republic 8402
Chicago, Ill.

paštalytės konferencija mokykloje, o svetainėje parapijos bazaras.

LINKSMAS VAKARĖLIS.

Bridgeport. — Sekmadienį, lapkričio 22 d., 6 val. vak., Lietuvių auditorijos mažojoje salėje, 3133 So. Halsted St. įvyks smagus vakarėlis — "bunco party" klieriko Antano Krinčiaus naudai. Taigi tą dieną jau nebetoli ir gero darbo pritarėjai prašomi atsineinti. Po lošimo bus šokiai. Dovanų gerų pririnkta ir tiek, kad visiems jų tektų. Yra užprašyta gera muzika. Daug svečių užkviesta. Atrodo, kad viskas bus kuogeriausia. Tuos, kurių nespėjome ypatingai užprašyti, tai užprašom per mylimą dienraštį "Draugo". Komisija.

JUBILIEJINIS SOKIŲ VAKARAS.

Šįmet draugija "Lietuvos Ūkininkas" mini jubiliejinus metus. Pasinaudodama ta proga lapkričio 8 d., 6 val. vakare, Meldaziio svetainėje, 2242 W. 23 Pl., rengia jubiliejinį šokių vakarą, dėl kurio darbuojasi gabus komitetas p. p. Lin kus, Ziurkauskas ir p. Krumas su valdyba. Vakaras bus pajavirintais įvairiais žaidimais. Bus gera muzika, šokių mėgėjai galės pasižokti. Be to, vakare bus galima gauti visokių užkandžių ir gerimo. Visi lietuviai kviečiami dalyvauti. Šis priimami nauji nariai be įstoimo mokesčio nuo 16 m. iki 25 m. amžiaus.

S. Lenkauskienė.

AR ŽINOTE?

Ar žinote, kad tik pora dienų liko iki Vyčių 4 kuopos šokių vakaro, kuris bus lapkr. 7 d., šv. Agnieškos salėje, prie Archer ir Rockwell.

Jaunimui malonu bus dalyvauti tokioje draugijoje. Dėl to 4 kp. kviečia visus apylinkės biznierių profesionalus dalyvauti tame vakare.

Todėl, nepamirškite mūsų šokių vakaro.

Vyčių Karvelelis.

UŽSIMANĖ NAUJO GYVENIMO.

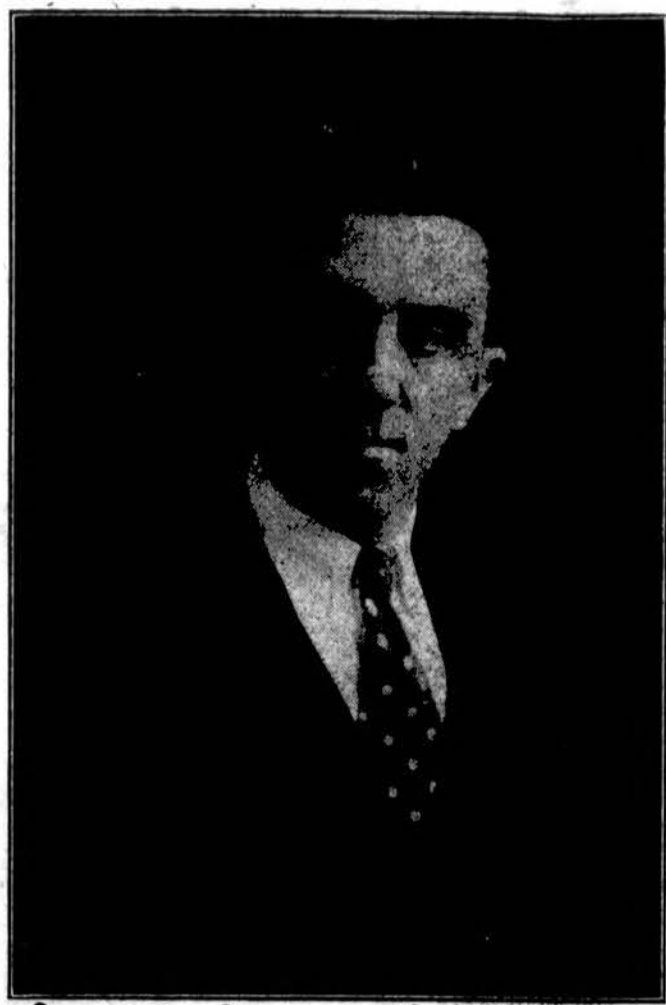
Aštuonioliktosios g-vės kolonijoj prie Union ave. ir Canalport gyvena šiaip jau sau šeimyna. Augino du sūnu. Kiek laiko atgal, moteris ir užsimanė naujo gyvenimo.

Apie porą savaičių tam atgal pareina vyras iš darbo namo. Pati jam ir pastato ultimatumą. "Ve, tavo daiktai surišti, neškis juosius ir pat's išsinešk". Vyras žiuri, kad ištikrųjų daiktai surišti ir kad pati nejuokauja.

Vyras padarė, kaip liepiamas.

Dabar toji moteris susigarginiojo plaukus išsisportino ir laksto gavitėmis, vikri, kaip "Sweet sixteen".

Tėmsim, kas bus toliau ir pranešim apie tai laikraštį. Katmynas.

Tas pats, kurį dažnai girdime dainuojant per radio, visuo-se lietuvių vakaruose. Operetė "I tėvynę" jis bus ne p. Čiapas, ale įdomus saliuo draugas kostiumeris. Operetė bus statoma scenoj ateinančią sekmadienį, lapkr. 8 d., Gimimo P. S. parapijos salėje, Marquette Parke.

IŠ SAJUNGIEČIŲ VEIKIMO.

Brighton Park.

Vietos sąjungietis laik susirinkimui, kuriame kilnios mintys ir susi klausymas viešpatavo. Naujo ir visų mėginamo žaidimo "bingo" raportą išdavė p. Stephenson'niėnė. Susirinkimas raportą maloniai priėmė, nes gražaus pelno davė. Gerb. darbuotojai ir josios pagelbininkės: Statkieniė, Junokie- nei išreikšta padėka gausiu rankų plojimu.

Pereitą susirinkimą sugrižo į kuopą didi mūsų kolonijos darbuotoja p. S. Junokienė. Kuopa jos sugrižimu labai džiaugiasi.

Šiame susirinkime prie kuopos prisirašė da O. Stanevičienė. O Paurazienė, Šatienė. Jonukienė padarė džiuginantį pranešimą, kad prie kuopos prisirašo Dr. S. A. Šlakienė. Naujoms narėms ir gerb. kandidatai susirinkimas gausiai paplojo ir taria "Most welcome". Dr. Šlakienė buvo pirmutinė M. S. Centro kvotėja; yra specialistė moterų ir vaikų ligų. Keli mėnesiai atgal atidarė ofisą numeru 4145 Archer Ave. Be to Dr. Šlakienė

žadėjo vietos sąjungietėms duoti paskaitas, kurios bus ruošiamos advente.

Kvietimas dalyvauti Labd. S-gos 12 seime priimtas. Atstovėmis išrinkta F. Šatienė, M. Panavienė, A. Stirbienė. Aukų paskirta \$5.00.

Pranešimą iš Apskr. susimodarė p-lė Nevulytė; aiškino, kadsvarbiausias apskr. reikalas yra tai baigti mokėti skolą už kambarį šv. Kryžiaus ligoninėj. Kadangi 20 kps. sąjungietės pirmutinės buvo su savo aukomis tam tikslui, to dėl nemano būti ir paskutinėmis. Savo kvotą neužilgo išpildys.

Atstovauti kuopą apskr. susime išrinkta M. Panavienė, M. Dzimidienė.

Lapkričio 8 d., 2 val. po pietų St. P. P. Valantų namuose, 4449 So. Mozart vėl įvyks "bingo ir bunco" žaidimas. Kp. nuoširdžiai kviečia narės ir apylinkės sąjungietes dalyvauti šiose pramogelėse, nes komisija užtikrina gerų "dovanų" ir "good time".

Vilija.

SKAITYKITE BIZNIERIŲ BARGENUS

PRANEŠIMAI

Marquette Park. — Draugija šv. Barbaros susirinkimą laikys lapkričio 8 d., 2 val. po pietų, parapijos svetainėje, prie 68 ir Washtenaw Ave.

Visos narės kviečiamos dalyvauti.

Valdyba.

PADĖKA.

Širdinga tariu ačiū Dr. Rakauskui už padarytą operaciją taip sunkioj ir pavojingoj ligoj. Neturiu žodžių, kuriais galėčiau už tai atsidėkoti.

Ačiū šv. Kryžiaus ligoninės seselėms ir slaugėms. Nors ir ligoje, bet smagu gulėti lietuviškoj įstaigoj.

P. Dumbliauskienė.

LIETUVIUI PRIPAŽINTAS DIDVYRIŠKUMAS

MOCANAQUA, Pa., spal. 31. — West End anglių kasykloje anądien įvyko smarkus sprogimas. Keturi darbininkai žuvo ir du užgriauti. Užgriauti buvo Jonas Tamošiusas, 40 m. amž., septynių vaikų tėvas, ir Juozas Maconis, 22 m. amž. Po 133 valandų abu išgelbėti.

Paaikšėjo, kad Tamošiusas nusipelnė didvyrio vardą, kas jam ir pripažinta. Būdamas užgriautas, jis savo maistu dalinosi su draugu. Visą laiką kovojo su nusiminimu. Save ir draugą apginklavo vilimi, kad jie bus išgelbėti. Taip ir įvyko. Be to pasiryžimo abu būtų pamišę.

Reik moters prie namų darbo mažoj šeimynoj, \$3 sav. 3128 Washington Blvd. 1-mas floras.

IŠRENDAVIMUI

Kambarys su valgiiu. \$8 ar \$10 sav. 6142 So. Rockwell St. Prospect 6173

Rendon 6 kamb. cottage, 5804 So. Racine, 7 kamb. flatas 5808 So. Racine. Pigiai. Išdekoruoti.

S. Washtenaw, 5638 — 1-mas flatas, 2 flatų name, su rak. ar be. 5 kamb. marmuro sienos, ugniaievietė, kamb. beizm., didelis yardas, gar. išbr. jėla. Pigi rėnda. Hemlock 1827

IŠVAIRUS PARDAVIMAI

\$15 vertės smuikas už \$6.50, \$15 — \$18 klarneta, \$7.50, kornetas, trimitai, akordional ir piano akordional po 60c. ant dolerio, 914 Maxwell St.

Kalvė su visais įtaisymais, pigiai del ligos. Thos. Svacina, Montour, Ia.

"DRAUGO" VAJAUS VAKARAS

Penktadienyje, Lapkričio-Nov. 6 d. 8 val. vakare,

NĖKALTO PRASIDĖJIMO PANELĖS ŠV. PARAP. SVET., BRIGHTON PARKE

įvyks gražus "Draugo" vajuos vakaras su muzikale programa ir prakalbomis. Kalbės gerb. KUN. A. BRIŠKA ir neseniai atvykęs, tarnavęs Lietuvos kariuomenėj Kapitonas P. JURGĖLA. Bus ir kitų kalbėtojų. Įžanga visiems VELTUI. Jokių kolektų nebus.

Nuoširdžiai visus kviečia "DRAUGO" VAJAUS KOMISIJA.

KIEK PAS MUS GAISRAI SUNAIKINO TURTO

Gaisrai yra vienas didžiausių turto naikintojų. Apskaičiuota, kad per paskutinius 10 metų Lietuvoje gaisrai prarijo žmonių turto už 114 ml. 876 tūkst. 92 lit. Šitokia didelė suma mūsų kraštui yra labai reikšminga. Šitą nelaimę pralenkia tik girtavimas, kuris vidutiniškai iš kiekvieno Lietuvos gyventojų paima kasmet po 27 lit. ir dar suardo sveikatą, bei dorą. Gaisrai ypač dažni būna mūsų kaime, kur ir trobesių medžiaga nėra tiek atspari ir priešgaisrinės apsaugos veik jokios nėra. Kai me gaisrai pas mus sudaro 57 nuoš. visų įvykstančių gaisrų, o miestuose 19 nuoš. Kasmet pas mus sudega 668 gyv. namai, 1175 negyv. trobesiai, 51 pramonės įstaig. O kiek pastatoma? Pastatoma 7,477 gyv. namai, 10,320 negyv. namai ir 147 pramonės įstaigos. Taigi perdaug didelis nuostimtis sudega. To viso sudegusio turto apdrausta būna vos 12 nuoš., o visas kitas žūva nepadengiamai. Apsidraudimas nuo gaisro nelaimės nors dailimi turtą apsaugo, bet kraštui vis tiek dėl gaisro nuostolių yra. Todėl suprantama, kaip svarbi yra priešgaisrinė kova. Nuo spalio 11 iki 18 d. pas mus priešgaisrinės propagandos savaitė. Ta proga mes turime imtis stiprinti

REAL ESTATE

PIETKIEWICZ & CO. CONTRACTORS

REAL ESTATE
Statu naujus namus ir se aus priimu į mainus.
2608 WEST 47 STREET
Tel. Lafayette 1083

Tel. Yards 6423

J. W. ZACHAREWICZ
REAL ESTATE
Paskolos ir Apdrauda
903 WEST 33 STREET

Už \$250 cash gausi 5 kamb. bung. 4 metų. k. v. 8 dvigubas gar. jokių mėn. išmok. Cedarcrest 3364

Savininkas parduoda labai pigiai (Parkholm Place) 3 flatų nauja namą po 5 kamb. Visi stymu apšildomi, moderniškas visais žvilgsniais. Įmokėti \$3,000, likusią po \$35 mėn. Arba matysiu į mažesni namą. 1622 So. 51 ave., arti Douglas Pk. "L".

priešgaisrinę kovą — drausdamiesi nuo ugnies, steigdami miesteliuose ir net kaimuose komandas. Daugiausia gaisrų kyla nuo heatsargaus elgimosi su ugnimi, būtent, 17 nuoš. ir nuo netvarkos kaminų — 12 nuoš. Šie sunkūs laikai ypač verčia saugoti savo turtą. Viena žymiausių gaisrų priežasčių yra ir perkūnija, kuri kas met iššaukia apie 150 gaisrų. Tačiau gaisrų gesinimas pas mus labai menkas. 1930 m. gaisrus ugniagesių organizacijos gesino vos 26 nuoš. Taigi šis nuošintis ro-ro, kad reikia didinti ugniagesių organizacijas ypač miesteliuose ir kaimuose. "M. L."

REMKITE TUOS PROFESIJONALUS IR BIZNIERIUS, KURIE GARSINASI "DRAUGE."

R. ANDRELIUNAS
(Marquette Jewelry & Radio)
Pirkusielj pas mus už \$5 ar daugiau bus dykai fotografuoti.
2650 West 63 St., Chicago, Ill.
Tel. Hemlock 8380

Wm. J. Kareiva
Savininkas
Del geriausios rūšies ir patarnavimo, šaukkit
GREEN VALLEY PRODUCTS
Oleolis šviežių kiaušinių, sviesto ir surių.
4644 SO. PAULINA STREET
Tel. Boulevard 1389

AR ŽADI KRAUSTYTIŠ?

A. ALEŠAUSKAS & SON
7126 So. Rockwell St.
Tel. Republic 5099

Mes permufuojame pianus, forničius ir kitokius dalykus.

Mūsų patarnavimas yra greitas, geras ir nebrangus.

Mes pervežame daiktus iš ir į kitus miestus.

IŠVAIRUS KONTRAKTORIAI

M. ZIZAS
Namy Statymo Kontraktorius
Statu įvairiausius namus prielnamo kaina.
7217 S. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Hemlock 5526

Telef. Republic 6396
D. GRICIUS
GENERALIS KONTRAKTORIUS
Statu namus kaip muro taip ir medžio nuo mažiausio iki didžiausio. Kainos prielnamiausios.
2452 WEST 69th STREET

Tel. Hemlock 2323
JOSEPH VILIMAS
NAMŲ STATYMO KONTRAKTORIUS
6504 S. WASHTENAW AVE.

Sapos Telef. Hemlock 2887 Namy Telef. Republic 5688

JOHN YERKES
Plumbing & Heating Lietuvis
KONTRAKTORIUS
Mano darbas pilnai garantuotas
Kainos prielnamos
2422 WEST 69th STREET

Tel. Victory 1245
DOUGLAS ELECTRIC CO.
JOSEPH SHAGZDAS, Sav.
Elektruos reikmenos ir fikšieriai. Įvedame elektrą į namus ir dirbtuves.
5129 S. Halsted St. 2 Anglis